

SPÓŁDZIELCO

ORGAN DLA SPÓŁDZIELNI W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Prenumerata kwartalna zł 7.50 plus opłata za dostawę wzgl. za przesyłkę pocztową. Ukazuje się 10 i 25 każdego miesiąca. W wypadku wyższej siły czy innych wpływów wydawnictwo nie ma obowiązku dawać odszkodowania.

Warunki ogłoszeń: wiersz 1 mm wysoki i 21 mm szeroki 60 gr. Pismo podstawowe Nonpareille, szpaltła tekstowa 1 mm wys. i 8° szerok. zł 8.80. Zniżone ceny ogłoszeń według Cennika Nr. 1. Adres: Wydaw. Rolnicze, Kraków, Nürnbergstr. 5a

Telefon Nr. 116-79 i 116-80.

Nr 19

10 października 1942 r.

Rok II

Gospodarka parą i ruchem w mleczarni

W warunkach wojennych oszczędna gospodarka w każdym przedsiębiorstwie jest zadaniem naczelnym, a więc dotyczy to także i gospodarki parą i ruchem w mleczarniach.

Na 100 litrów mleka pasteryzowanego w temp. 63° potrzeba najmniej 69 000 kaloryj (bez jego regeneracji) i siły 3 KM. Praca sprężarki amoniakalnej i pomp wymaga 7 KM, a zużycie wody studziennej wynosi w lecie najmniej 5 m³ na 100 litrów mleka oziębianego. Grzanie wody wymaga najmniej 30 000 kaloryj na 100 litrów mleka. Na kondensowanie tej samej ilości mleka zużywa się 400—800 kaloryj. Przypada pary 1,25 kg na 1 kg oparów i mocy 4—18 KM na proszkowanie 1500—1600 litrów mleka. Tani, wytrzymujący kalkulację prąd obcy daje najlepsze rozwiązanie zadań ruchu i ciepła. W granicach zużycia energii 10—25 KM i pary grzejnej 220—275 kg na 100 litrów mleka opłacać się będzie przeciwnieprężny silnik parowy o ciśnieniu pary 11—19 atm., przegrzaniu o 135° i przeciwcisnieniu ok. 1 atm.

W granicach podanych ciśnień i temperatur pary, zwłaszcza w miarę ich wzrostu, opłaca się zainstalowanie ekonomizera. Zapotrzebowanie pary z kotła określa się na podstawie rodzaju i warunków pracy przemysłu przetwórczego oraz maksymalnego przerobu mleka. Kotły dwupłomieniowe instalują mniejsze zakłady przeróbki mleka, większe zaś wodnorurkowe. Oszczędność na parze i paliwie wymaga zasilania kotłów wodą, przy małej ich wydajności — pompą mechaniczną od transmisji i większej — elektropompą. Niezbędne są rozdzielacze pary powrotnej z silnika oraz świeżej pary z kotła z automatycznymi regulatorami ciśnienia i temperatury.

Zadanie przemysłu mleczarskiego

Podstawowym zadaniem przemysłu mleczarskiego jest dostarczanie ludności zdrowego mleka konsumcyjnego. Miasto wraz ze szpitalami, zakładami opieki społecznej, przemysłem przetwórczym, potrzebuje nie tylko mleka ale i jego przetworów, chociaż w obecnych czasach gospodarki wojennej przetwórstwo jest bardzo utrudnione skutkiem braku surowców. Zależnie od zapotrzebowania rynku i kalkulacji, zakłady mleczarskie dostarczają: masła, serów, mleka chudego, kwaśnego, skondensowanego, w proszku i innego rodzaju przetworów mlecznych. W stosunku do pasteryzowanego mleka jako produktu podstawowego, są one jednak przemysłem ubocznym.

Zakłady mleczarskie zaopatrzenia ludności w mleko rozpoczynają zwykle swą pracę około godz. 12-tej w nocy i kończą ok. 7—11 rano. Dostarczone w konwiach surowe

mleko, pełne, przeniesione zostaje ręcznie lub w ruchomych taśmach do odbieralni mleka. Stamtąd mleko kieruje się do pasteryzacji, chłodzenia i wysyłki. Opróżnione konwie ręcznie lub za pomocą transportera przenoszone są do mycia wodą zimną i gorącą, sterylizacji parą o ciśn. 5—6 atm., osuszenia gorącym powietrzem i ekspedycji. Odmienne warunki pracy zakładu mleczarskiego stwarzać może uboczny przemysł przetwórczy — ale w gospodarce wojennej nie zawsze bierze się to w rachubę. Przy własnym napędzie silnik przerywa swój bieg aż do następnej nocy.

Jeśli trzeba wykończyć produkt uboczny lub mycie naczyń, zakład mleczarski korzysta z prądu miejskiego. Grzanie odbywa się za pomocą pary. Poza kotłem parowym zakład musi posiadać przeważnie własny silnik parowy.

Największej ilości pary wymaga pasteryzacja mleka i grzanie wody. Najwięcej mocy wymaga chłodzenie mleka. Poza tym, z wyjątkiem kondensowania i proszkowania, dalsza przeróbka mleka pod względem gospodarki cieplnej a nawet i ruchowej nie ma poważniejszego znaczenia. Na tablicy 1 i 2 podany jest rozkład pary i pracy w % na poszczególne działy, aparaty i maszyny w zakładach o przerobie dziennym około 20 000 litrów mleka.

Tabela 1.

Rozkład zapotrzebowania pary w mleczarni o przerobie 20 000 l mleka na dobę

1.	Przedmiot	Pobrano pary z kotła %	Wyzyskano w parze odlotowej (grzanie wody) %	Stracono w parze odlotowej (na dach) %	Zwrócono kondensatu do kotła %
2.	Napęd przeciwnieprężnej masz. napędnej	56	10	46	10
3.	Proszkowanie mleka	19	—	—	19
4.	Pasteryzacja mleka	17	—	—	17
5.	Sterylizacja konwi i przetworów mlecznych	4	—	4	—
6.	Pompa parowa w kotłowni	4	—	4	—
	Razem	100%	10%	54%	46%

¹⁾ Para odlotowa wraz z skroplinami nie jest zwracalna.

Tabela 2.

Rozkład zapotrzebowania mocy mleczarni z tab. 1.

Nr. porz.	Przedmiot	Praca %	
		Indykowana w cylindr. siln. KM/h	Efektywna na zacisk. gene- rat. kw/h
1	Chłodzenie	48	61
2	Aparatownia	20	25
3	Jałowy bieg pędni główn. wraz z generatorem prądu stałego	13	—
4	Jałowy bieg maszyny pa- rowej	—	—
5	Proszkowanie mleka	8	—
6	Reszta (pompy mlecze, maszyna do mycia konwi, sprężarka powietrzna, apa- rat grzejny, formierka ma- sła, nalewarka mleka)	6	8
	Razem	100 %	100 %

Pasteryzacja; zużycie ciepła i mocy na 1000 litrów mleka pasteryzowanego

Z odbieralni zakładowej mleko przechodzi do podgrzewaczy. Tam mleko przeznaczone na sprzedaż ogrzewane jest do 30—35°. Po ogrzaniu mleko oczyszczone na wirówkach od zanieczyszczeń mechanicznych — przechodzi do pasteryzacji. Wielkie zakłady mleczarskie stosują przeważnie pasteryzację długotrwałą. Mleko podgrzewane jest do temperatury 63° w pasteryzatorach i przebywa w tej temperaturze przez ½ godziny — żeby pozbyć się drobnoustrojów fermentacyjnych i innych szkodliwych dla zdrowia.

Mleko zaś przeznaczone do odciągnięcia tłuszczu, ogrzewa się w podgrzewaczach do 40°; przepływa ono do wirówek oddzielających śmietanę, którą pasteryzują w temp. 90—95°. Otrzymane w ten sposób mleko chude pasteryzowane jest w taki sam sposób jak i mleko pełne.

Wobec przeciętnej temperatury mleka surowego 10°, ogrzanie 1000 litrów mleka z 10° do 63° wymaga netto 53 000 kal., a przetrzymanie mleka przez 30 minut w wannie pasteryzacyjnej dodatkowo ok. 1200 kal. Przy dobrym funkcjonowaniu instalacji grzejnej (przyjmuje się 6% strat ciepła przez promieniowanie) najmniejsze zapotrzebowanie ciepła na pasteryzację 1000 litrów mleka wyniesie ogółem ok. 69 000 kal. Podgrzewacze regeneracyjne dać mogą 50% oszczędności na cieple.

Napęd obciążony normalnie pobiera co najmniej 3 KM siły (na 1000 l mleka).

Zapotrzebowanie mocy i wody na chłodzenie 1000 litrów mleka pasteryzowanego

Nie wystarczy pasteryzacja mleka lub śmietany. Należy utrwalić otrzymany przez pasteryzację wyjąłowany (uwolniony od bakterii) stan mleka. W tym celu mleko powinno być natychmiast i szybko ostudzone do 4—6°, a śmietana do 5°. Chłodzenie odbywa się na ściankowych chłodnicach ociekowych. Przez górną część rur przepływa woda studzienna, a przez dolną solanka. Najtańsze byłoby chłodzenie mleka wyłącznie wodą studzienną. Przepisane temperatury jednak i ograniczona szybkość przepływu cieczy chłodzonej i chłodzącej (0,5—1,3 m³ powodują, że ściankowe chłodnice ociekowe na 1000 litrów pasteryzowanego mleka o temperaturze 63° oddają wodzie najwyższej około 40 000 kal. Resztę ciepła ok. 20 000 kal. pobiera solanka.

Do pompowania solanki i wody, chłodzących mleko, przemysł mleczarski instaluje pompy o napędzie elektrycznym, a do chłodzenia solanki — chłodziarki amoniakalne

o sprężarkach tłokowych i skraplaczach przeciwaprądowych.

Na chłodzenie 1000 hl mleka przy skutku chłodzenia 20 000 kal. sprężarka tłokowa zużytkowuje około 5 KM. Wobec tego, że temperatura wody chłodzącej dopływającej w skraplaczu wynosi 10° i odpływającej 20° oraz wobec skutku skraplania 24 000 kal., ilość wody studziennej, odbierającej ciepło w skraplaczach, wynosić musi ok. 2,4 m³ na godzinę. Ilość wody odbierającej ciepło w górnej części chłodnicy ociekowej, przy skutku chłodzenia 40 000 kal. i temperaturach na dopływie 10° i odpływie 25° stanowił będzie około 2,7 m³ na godzinę.

Razem na chłodzenie 1000 litrów mleka zakład mleczarski w powyższych warunkach zużyje wody co najmniej około 5 m³ na godzinę i mocy około 5—7 KM.

Zapotrzebowanie ciepła na grzanie wody do mycia

Do mycia naczyń, przemysł mleczarski zużywa wody gorącej o temperaturze 70° do 80° co najmniej 0,8 m³ na 1000 l przerobionego mleka. Używając w tym celu odpływowej wody z chłodnicy ociekowej o temp. 25°—35° potrzeba ciepła ok. 21 000—44 000 kal. Przy 6% stracie na promieniowanie, całkowite najmniejsze zapotrzebowanie ciepła na grzanie wody wyniesie ok. 30 000 kal. na 1000 litrów przerobu mleka.

Grzanie wody parą w zamkniętych zbiornikach komorowych systemu rurowego do temp. 70°—80° lub 90° przy zasilaniu kotłów z górnego poziomu, nie wymaga nadciśnienia, o ile powierzchnia grzejna jest dostateczna.

Zapotrzebowanie ciepła i mocy na proszkowanie i kondensowanie mleka

Proszkowanie i kondensowanie mleka polega na odprowadzaniu wody przy określonej temperaturze. Mleko kondensuje się w próżni w niskiej temperaturze. Na aparaturę składa się zwykle wypornica kulista z wewnętrzną węzownicą grzejną. Opary z mleka skrapla kondensator.

Zależnie od rodzaju aparatury zapotrzebowanie ciepła waha się od 400—800 kal. mleka. Do proszkowania mleka używane są dwa sposoby. Przy pierwszym mleko spływa na cylinder pojedynczy lub pomiędzy dwa cylindry (to zdarza się częściej) o odpowiednio małym prześwicie między nimi i o odwrotnym ruchu obrotowym ogrzewacza, od wewnątrz parą o ciśnieniu 1,5 atm. Płaty wyschłego mleka na cylindrach przecina nóż na pasy, które idą do młynka, skąd otrzymuje się już mleko w proszku. Przed proszkowaniem mleko zgęszczone jest nieraz pod niskim ciśnieniem. Proszek mleczny o całkowitej rozpuszczalności białka w wodzie wymaga niższych temperatur parowania. W tym wypadku rozpyla i suszy się mleko na proszek w strumieniu suchego, gorącego powietrza. Wobec dużo wyższych kosztów zakładowych, ten sposób rzadziej jest w mleczarniach stosowany.

Podstawy gospodarki cieplnej i ruchu w przemyśle mleczarskim

Całokształt gospodarki w omawianym zakresie rozwiązuje się łatwo, dobrze i tanio, zwłaszcza przy regenerujących ciepło podgrzewaczach, pokrywających potrzeby ruchu wyłącznie tanim prądem dochodzącym z zewnątrz. Budowa własnej siłowni odpada. Ciśnienie pary w kotłach, ich powierzchnia grzejna i związany z tym koszt instalacji będą o wiele mniejsze. Wobec stałego zapotrzebowania przez zakład w pełnym sezonie pary grzejnej i siły, przeciwniejszy silnik parowy dać może korzystniejsze wyzyskanie pary świeżej z kotła. Oddając część ciepła w silniku na potrzeby ruchu, para ta po opuszczeniu silnika może być dalej użyta dla celów grzejnych.

W ten sposób zakład otrzymać może tanio, zależnie od kalkulacji, bądź prąd własny, bądź parę grzejną. W tym układzie jednak zakład mieć może i nadmiar pary odlotowej z silnika, którą ze stratą zmuszony będzie wypuszczać nad dach. Strat tych nie będzie, jeśli nadprodukcję silnika wyzyskamy dla potrzeb grzejnych zakładu. W wielkich

zakładach mleczarskich opłacalność silnika przeciwpężnego może być osiągnięta przez wyzyskanie pary grzejnej na pasteryzację i grzanie wody.

Dla ustalenia stosunku między zapotrzebowaniem pary grzejnej i mocy, należy wyjść z warunków pracy zakładu w okresie letnim. Wtenczas na jednostkę przerobu mleka najmniej potrzeba pary do grzania i najwięcej mocy na chłodzenie.

Zgodnie z podanymi wyżej liczbami, na pasteryzację 1000 litrów mleka i ogrzanie 0,8 m³ wody potrzeba razem co najmniej 99 000 kal., które w podanych temperaturach grzania, przeciążeniu stacji grzejnych i spadku ciśnień w przewodach, dać może przeciwpężna para o ciśnieniu około 1 atm. w silniku.

Na 1000 l przerobu mleka w podanych warunkach, przy sprawności stacji grzejnej 0,85 (nieszczelności garnków kondensacyjnych) wymagane minimum grzejnej pary przeciwpężnej o ciśnieniu wylotowym w silniku około 1 atm. i w granicach wilgotności 1 do 0,8 wynosi około 220 do 275 kg. Nie wprowadziliśmy do przeliczeń regeneracyjnych podgrzewaczy mleka, jako aparatów zbyt technicznych w zakładach o własnych siłowniach z przeciwpężnym silnikiem parowym.

Zapotrzebowanie energii waha się od 10—25 KWh/1000 przerobu mleka. Zużycie jej zależy od stopnia rozbudowy przemysłu przetwórczego i urządzeń pomocniczych. Zdarza się, że wydatek energii sięga i ponad 25 KWh na 1000 l przerobionego mleka.

Ubezpieczenie auto-casco samochodów

Z uwagi na zainteresowanie się niektórych spółdzielni ubezpieczeniem auto-casco samochodów, podajemy poniżej dane co do przedmiotu i zakresu tego ubezpieczenia.

W ubezpieczeniu tym rozciąga się odpowiedzialność towarzystwa tylko na takie szkody, które wydarzyły się w ubezpieczonym samochodzie wskutek wypadku, tj. nagłych, z zewnątrz pochodzących, okoliczności. Do szkód wypadkowych zalicza się również szkody spowodowane przez rozmyślne lub złośliwe uszkodzenie samochodu przez osoby trzecie.

Nadto bez opłacenia specjalnej składki odpowiada towarzystwo za szkody wynikłe wskutek ognia, wybuchu lub krótkiego spięcia, oraz wskutek kradzieży lub rabunku. Gdyby jednakże wymienione wyżej szkody pokryte były równocześnie ubezpieczeniem innego rodzaju, odpada obowiązek świadczenia odszkodowania z tytułu niniejszego ubezpieczenia.

Ubezpieczenie auto-casco rozciąga się w zasadzie tylko na samochód oraz te części przynależne, w które każda fabryka samochodów normalnie wyposaża i które z tego powodu objęte są ceną katalogową. Wszelkie dalsze przybory, jak np. boczne reflektory ruchome, aparaty radiowe, stanowią wyposażenie nadzwyczajne i jako takie mogą być objęte umową ubezpieczenia tylko za wyraźnym wyszczególnieniem ich we wniosku i polisie, oraz za specjalną opłatą.

Do ubezpieczenia przyjmuje się zasadniczo samochody nowe. Przy samochodach starych dolicza się tzw. dodatek starszociowy, podany poniżej przy taryfie składek.

Składkę za ubezpieczenie oblicza się od sumy ubezpieczenia, której wysokość równa się wartości samochodu w stanie nowym. W związku z tym należy zwrócić uwagę na skutki, jakie pociąga za sobą ubezpieczenie samochodu poniżej wartości jego w stanie nowym. W tym wypadku przy szkodzie częściowej przysługiwać bowiem będzie odszkodowanie tylko w stosunku sumy ubezpieczenia do ceny nowego wozu w dniu szkody.

Ubezpieczenie z franszyzą redukcyjną Zł 100.— należy rozumieć w ten sposób, że towarzystwo ubezpieczeniowe w wypadku szkody będzie potrącało z każdej szkody sumę Zł 100.—, niezależnie od ew. innych potrąceń przewidzianych w ogólnych warunkach ubezpieczeń.

Ubezpieczenie auto-casco samochodów prywatnych zawiera się najwyżej na lat 5, przy czym nie przyznaje się ustępstwa za wielolecie. W zasadzie ubezpieczenie auto-casco samochodów nie może być zawierane z terminem krótszym, aniżeli 1 rok.

Taryfa składek za ubezpieczenie samochodów osobowych i ciężarowych od auto-casco przedstawia się następująco:

Do sumy ubezpieczenia	Pełne ubezpieczenie		Ubezpieczenie z franszyzą redukcyjną Zł 100	
	0/0	minimum	0/0	minimum
Zł 10.000	6,5	Zł 400	5	Zł 275
„ 12.000	6	„ 650	4,5	„ 500
„ 15.000	5	„ 720	4	„ 550
„ 20.000	4,5	„ 775	3,5	„ 600
powyżej „ 20.000	4	„ 900	3	„ 700

Uwagi:

1. Za dodatkowe wyposażenie samochodu dolicza się 6 % od wartości dodatkowego wyposażenia przy składce za pełne casco, zaś przy franszyzie redukcyjnej Zł 100.— 5 %.

2. Przy samochodach ciężarowych wartość przyczepki dolicza się do ogólnej wartości samochodu.

Dodatki:

1. Po 2 latach użycia samochodu dodatek starszociowy wynosi:

za 3-ci rok używania	10 %
za 4-ty rok używania	20 %
za 5-ty rok używania	30 %
powyżej lat 5-ciu	oznacza dyrekcja towarzystwa.

Ustępstwa:

1. Za wyłączenie ognia i wybuchu 10 %
 2. Za wyłączenie kradzieży 5 %
 3. Za ubezpieczenie tylko od zupełnego zniszczenia wskutek ognia, kradzieży i zupełnego rozbicia od składki za ubezpieczenie pełne 50 %
 4. Za ubezpieczenie tylko od zupełnego rozbicia od składki za ubezpieczenie pełne 75 %
 5. Samochodom spółdzielni przysługuje najwyższy rabat ilościowy, w postaci 25 % ustępstwa od składek.
- W wypadku szkodowym obowiązują następujące przepisy taryfowe:

W razie całkowitego zniszczenia lub kradzieży całego samochodu, wynagradza się wartość rzeczywistą samochodu w dniu szkody.

Za uszkodzenie opon, dętek, względnie części w ich skład wchodzących, wypłaca się odszkodowanie tylko wtedy, gdy szkoda taka powstała jednocześnie i w związku z inną szkodą, która podlega odszkodowaniu ze strony Towarzystwa.

Przy uszkodzeniach samochodu nadających się do naprawy (szkoda częściowa) wysokość należnego odszkodowania obliczona będzie każdorazowo według kosztorysu

ustalonego przez rzeczoznawcę, przy czym za podstawę do tego kosztorysu przyjęte będą ceny części zamiennych, materiałów, surowców itp. wg cen katalogowych obowiązujących w sierpniu 1939 r. Robocizna przy naprawie obliczana będzie wg ilości koniecznych do naprawy godzin, przy uwzględnieniu norm płac, jakie obowiązywały w sierpniu 1939 r. w Warszawie. Towarzystwo ubezpieczeń zwraca również koszty przewiezienia uszkodzonego, najbliższego warsztatu, przy czym koszty z tym związane nie mogą przekraczać kwoty Zł 0,50 za 1 km, koszty załadowania i wyładowania Zł 50.—, łącznie zaś koszty dostarczenia samochodu do warsztatu kwoty Zł 150.—.

Przy ubezpieczeniu tylko od zupełnego zniszczenia i roz-

bicia (za co zalicza się ustępstwo od składek wg taryfy podanej wyżej) towarzystwo ubezpieczeń odpowiada jedynie i wyłącznie za zupełne zniszczenie ubezpieczonego samochodu wskutek rozbicia i ognia, oraz za kradzież całego wozu. Do ubezpieczenia od zupełnego zniszczenia i rozbicia przyjmuje się tylko samochody nowe.

Powyższe przepisy taryfowe odnośnie do uszkodzenia częściowego poważnie wpływają na celowość zawarcia ubezpieczenia auto-casco z uwagi na zrozumią dysproporcje cen. Z tych powodów ubezpieczenie powyższe, jak również wynika z okólnika Wydziału Kredytu i Spółdzielczości z dnia 1. maja w sprawie ubezpieczeń rzeczowych spółdzielni, nie jest ubezpieczeniem obowiązkowym, a zależy jedynie od swobodnej decyzji zarządu spółdzielni.

SPÓŁDZIELNIE SPOŻYWCZE

Gospodarka zbożem i paszą

Dziennik Rozporządzeń dla GG. Nr. 70 z dnia 3 września 1942 zawiera powyższe zarządzenie, regulujące całokształt gospodarki zbożem a więc produkcję, obróbkę zboża, handel i wypiek w roku gospodarczym 1942/43.

Poniżej podajemy w krótkim streszczeniu najważniejsze postanowienia tego zarządzenia.

Zarządzeniem objęte są wszystkie zakłady, które produkują zboże, płody strączkowe oraz oleiste, siano, lub słomę (zakłady wytwórcze), które zajmują się obróbką zboża, płodów strączkowych lub oleistych, magazynują zboże lub jego przetwory, również płody strączkowe i paszę oraz płody oleiste, wreszcie te zakłady, które zajmują się wypiekiem chleba lub innego pieczywa (zakłady obróbki i przeróbki), wreszcie zakłady handlowe, zajmujące się rozdziałem powyższych produktów.

Do zakładów handlowych zalicza się również przedsiębiorstwa pośredników (agentury komisantów, makle-
rów).

Zarządzenie stanowi, że zakłady wytwórcze obowiązane podjąć uprawę koniecznych dla potrzeby GG. w następnym roku gospodarczym ilości zboża chlebowego, pastewnego, jako też innych produktów rolnych, stosownie do nałożonych na nie kontyngentów dostawy.

Poza kontyngentami są zakłady wytwórcze obowiązane dostarczyć wszelkie zboża oraz wszelkie płody strączkowe, siano i słomę o ile nie są potrzebne we własnym zakładzie rolniczym do wyżywienia ludzi lub zwierząt na deputaty lub cele zasiewu i wszelkie płody oleiste, o ile nie są konieczne do zasiewu we własnym zakładzie. Dostawa tych produktów może nastąpić tylko do tych zakładów i osób, które są dopuszczone przez gubernatora okręgu do zakupu tych produktów u producenta i które posiadają przepisane poświadczenia dostawy. Innym zakładom lub osobom zabronione jest nabywanie tych produktów od producenta.

Powyższe produkty rolne ujęte przez wyżej podane zakłady i osoby należy zaofiarować Centralnemu Urzędowi Rolniczemu.

Zużycie żyta, pszenicy, jęczmienia, na paszę jest zabronione.

W § 4 zarządzenia podane są tzw. „przepisy kwalitatywne” (jakościowe), w których oznaczona jest dokładność jakości przyjętego w handlu zboża, płodów strączkowych i oleistych, dopuszczalna zawartość wilgoci itp.

W razie sporów o jakość wymienionych produktów rozstrzyga pełnomocnik gubernatora okręgu.

Żyto, pszenicę, jęczmień, owies, kukurydzę, płody strączkowe i oleiste wolno zużyć lub zbyć tylko w tym celu, w jakim je nabyto, a więc np. zboża siewnego nie wolno używać, względnie wprowadzać do obrotu dla innych celów, jak tylko dla celów zasiewu. Wyjątki wymagają zezwolenia gubernatora okręgu.

Zarządzenie rozróżnia zboże pastewne tj. zboże przeznaczone na paszę w szczególności owies pastewny oraz mieszanki owsa pastewnego i jęczmienia, jeśli owies, jako składnik wynosi więcej, niż 50% oraz zboże przemysłowe, tj. jęczmień, owies, żyto i pszenicę, o ile zboże to jest przeznaczone do obróbki i przeróbki przemysłowej.

Zarządzenie odróżnia 2 rodzaje młynów tj. młyny handlowe oraz młyny, dokonujące przemiału za zapłatą i na zamianę.

Rząd GG. ustala dla młynów handlowych danego okręgu roczny kontyngent ogólny, rozdział kontyngentu ogólnego na poszczególne młyny handlowe normuje właściwy gubernator okręgu. Zarządzenie ustala dla poszczególnych rodzajów zboża normy.

Przetwory młynarskie, wyprodukowane dla celów wyżywienia ludzi muszą być oznaczone we właściwy sposób, oznaczenie to odbywa się przy towarze workowym za pomocą przywieszek.

Przemiał za zapłatę i za zamianę jest dozwolony tylko tym zakładom, które zostały do tego dopuszczone przez gubernatora. Przemiału tego wolno dokonywać tylko dla samozaopatrujących się, któ-

rzy posiadają kartę przemiałową, wystawioną przez właściwą gminę. Karty przemiałowe wolno wydawać tylko zakładom wytwórczym dla ich zapotrzebowania w gospodarstwie domowym i dla ich zapotrzebowania dla otrzymujących deputaty i dożywotników oraz robotnikom sezonowym.

Młynom, trudniącym się przemiałem za zapłatą i na zamiar zabroniona jest obróbka i przeróbka za zapłatą w gotówce. Wolno pobierać tylko zapłatę w naturze. Młynom tym jest zakazany zakup zboża oraz sprzedaż przetworów młynarskich.

Wyroby z ciasta wolno wytwarzać na sposób przemysłowy tylko tym zakładom, które są dopuszczone przez rząd GG. Zakładom dopuszczonym wyznacza się roczny kontyngent produkcji.

Zarządzenie podaje dokładną definicję „pieczywa” i różnicę między pieczywem „chleb”, „drobne pieczywo” i „wyroby cukiernicze”.

Zarządzenie rozróżnia „chleb pełnoziarnisty”, „chleb żytni mieszany” i „chleb pszenny”.

Za pieczywo drobne uważa się pieczywo, które produkuje się całkowicie albo w przeważającej części z przetworów przemiałowych, zboża chlebowego z domieszką albo bez domieszki mleka i które jest przeznaczone do natychmiastowego spożycia. Produkcja drobnego pieczywa wymaga specjalnego zezwolenia gubernatora okręgu.

Za „wyroby cukiernicze” uważa się pieczywa, które na 90 części wagi przetworów przemiałowych ze zboża lub im równorzędnych substancji mącznych, zawierają co najmniej w całości 10 części wagi cukru albo tłuszczu.

Zarządzenie podaje szczegółowe przepisy, dotyczące wypieku chleba, jego wagi, zbytu i oznaczenia.

Zakłady wypieku, cukiernie, kawiarnie, hotele i kasya potrzebują dla produkcji wyrobów cukierniczych zgody gubernatora okręgu, który ustala miesięczną ilość produkcji.

Zakłady piekarskie, które wypiekają chleb za zapłatą są zobowiązane dostarczyć samozaopatrującym się co najmniej 1,33 kg chleba za każdy kg mąki.

Produkcja „drobnego pieczywa” za zapłatą jest zakładom piekarskim zabroniona.

Niedopuszczalne jest obliczenie wynagrodzenia w naturze.

Wyrób przemysłowy namiastek i domieszek kawy dozwolony jest tylko za zgodą Rządu GG.

Do przeróbki na namiastki i domieszki kawy wolno używać tylko surowców wyraźnie na ten cel dopuszczonych.

Domieszki kawy wolno wprowadzać do obrotu tylko jako towar opakowany. Na opakowaniu musi być uwiarygodniona waga, nazwisko producenta, miejsce produkcji oraz cena konsumcyjna.

Przetwory młynarskie, powstające przy przeróbce żyta, pszenicy, owsa, jęczmienia, tatkarki i prosa na mąkę, a nie przeznaczone do żywienia ludzi, wolno wprowadzać do obrotu tylko z podaniem numeru młyna i pod nazwą „otręby żytnie”, „pszenne” itp.

Zarządzenie nakłada na wszystkie zakłady objęte zakresem jego mocy obowiązującą obowiązek prowadzenia przejrzystych ksiąg handlowych, dających pogląd w szczególności na okoliczności, dotyczące nabycia, magazynowania, obróbki i przeróbki, zbytu oraz pośrednictwa w obrocie danymi towarami. Księgi te winny być zamykane miesięcznie i winny zawierać w szczególności dzień przychodu i rozchodu, lub zużycia, nazwisko i miejscowość kontrahenta, obliczoną cenę, zasady przewoźnego.

Młyny, przerabiające żyto lub pszenicę winny poza powyższymi księgami prowadzić także księgę przemiałową, która musi zawierać następujące dane: dzień nasypania, ilość nasypanego zboża, oddzielnie dla żyta i pszenicy, rodzaj oraz ilość przypadających wyrobów.

Zakłady, produkujące młynarskie wyroby tłuszczowe, a w szczególności namiastki kawy i domieszki kawy, wy-

Do wszystkich Spółdzielni Spożyców i Pracy!

Przypominamy, że czas uiścić prenumeratę za czwarty kwartał bieżącego roku

roby tatarskie i wyroby z ciasta są obowiązane prowadzić ponadto osobną księgę przeróbki, z której są widoczne, oddzielnie dla poszczególnych wyrobów, wszystkie szczegóły przeróbki, w szczególności okres i rozmiar produkcji.

Wykroczenia przeciw temu zarządzeniu podlegają oczywiście karze.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 15 lipca 1942.

Zarządzenie o ustaleniu cen za zboże, produkty zbożowe, płody strączkowe, płody oleiste, pasze i pasze objętościowe roku gospodarczego 1942/43.

Zarządzenie to zawarte w tym samym Dzienniku Rozp. GG. Nr. 70 z dnia 3. IX. 1942 zawiera postanowienia, dotyczące cen powyższych produktów i ich kalkulacji; do zarządzenia tego dołączone są cenniki za wszystkie produkty i ich przetwory.

Zarządzenie stanowi, że ceny ustalone dla zakupu są cenami stałymi, których nie wolno ani przekraczać, ani obniżać. Jeżeli kupujący nie odbiera w umówionym okresie dostawy, za którą producent nie odpowiada, w szczególności, gdy dopuszcza się zwłoki w odbiorze, to producent ma prawo do ceny ustalonej za ten okres czasu, w którym produkty winny były być odebrane.

Zarządzenie powyższe należy stosować od dnia 15 lipca 1942 r.

Wykroczenia przeciw temu zarządzeniu podlegają karze w/g § 6 rozp. o kształt. cen z dnia 12. IV. 1942, Dz. Rozp. GG. I str. 131.

Wpisy do legitymacyj ubezpieczeniowych

W legitymacjach ubezpieczeniowych, jakie ostatnio posiadają pracownicy ubezpieczeni, wydanych zamiast pierwotnych kart ubezpieczeniowych, wpisana jest — jako data początku ubezpieczenia — 1. I. 1934 r. W niektórych legitymacjach ubezpieczalnia społeczna odnotowała, że „kartę ubezpieczeniową odebrano”, jednak przebieg ubezpieczenia nie jest odnotowany.

Legitymacja jest ważnym dokumentem, stwierdzającym uprawnienie do świadczeń i dlatego każdy ubezpieczony

powinien we własnym interesie troszczyć się o dokonanie wpisów do legitymacji i ich prawdziwości. Jak wiadomo, wysokość świadczeń emerytalnych zależy jest od liczby miesięcy, przebytych w ubezpieczeniu i przeciętnej wysokości zarobku za wszystkie miesiące składkowe, dlatego też w legitymacji powinien być corocznie odnotowany przez Ubezpieczalnię t. zw. „przebieg ubezpieczenia emerytalnego”, tj. ilość zaliczonych miesięcy w roku i suma zarobków za ten okres czasu.

Wg. przepisów o posługiwaniu się legitymacją ubezpieczeniową ubezpieczony ma prawo żądać od Ubezpieczalni Społecznej wpisania do jego legitymacji sumy tygodni względnie miesięcy składkowych wraz z sumą zarobków, zaliczonych do ubezpieczenia emerytalnego w ciągu ostatnich dwóch lat kalendarzowych. Ubezpieczony może żądać dokonania powyższych wpisów w okresie od 1 lipca do 30 września każdego roku."

Każdy ubezpieczony powinien więc we własnym interesie osobiście lub przez członka rodziny zwrócić się do Ubezpieczalni i żądać wpisania danych za cały czas ubezpieczenia emerytalnego.

Ubezpieczalnia dokona wpisu niezwłocznie albo wyznaczy krótki termin, najwyżej tygodniowy, zatrzymując legitymację dla dokonania wpisów. Po zwrot legitymacji należy zwrócić się w wyznaczonym przez Ubezpieczalnię Społeczną terminie. Zaznaczamy, że Ubezpieczalnia nie

przyjmuje grupowo- od pracodawców legitymacji zatrudnionych pracowników.

Po dokonaniu zaległych wpisów instytucja, w której pracownik jest zatrudniony, powinna je sprawdzić, a to w celu stwierdzenia, czy dobrze są wpisane tygodnie, policalne do ubezpieczenia, oraz wysokość wynagrodzenia.

Sprawa posiadania legitymacji wraz z wpisami jest szczególnie ważna np. w okresie wojennym, gdyż zwykle w czasie takich okresów mogą ulec zniszczeniu dowody w instytucjach ubezpieczeniowych.

Wystawy środków żywnościowych

Grupa Główna Gospodarki Przemysłowej i Ruchu w Izbie Centralnej podaje do wiadomości, że środków żywnościowych, które ulegają zniszczeniu, nie można wystawiać w oknach wystawowych celem dekoracji.

Spółdzielczość w świecie

Rola spółdzielczości na terenach wschodnich

Nowowprowadzona struktura rolna na zajętych przez wojska niemieckie obszarach wschodnich przewiduje, jak wiadomo, stopniowe przekształcanie ustroju rolnego bolszewickiego. Sowiecka gospodarka rolnicza zorganizowana dotychczas w formie dóbr ziemskich państwowych, tak zwanych sowchozach względnie w spółdzielniach rolniczo-wytwórczych, tak zwanych kołchozach, nie uznawała własności prywatnej ani gruntów i roli ani narzędzi i środków produkcyjnych. Powyższe formy gospodarki rolnej mają zostać zastąpione przez gospodarstwa wspólne, które stanowią pierwszą fazę powrotu do gospodarki prywatnej oraz przez spółdzielnie uprawy roli, jako drugą fazę uwłaszczenia rolników. Gospodarstwa wspólne zewnętrznie mają jeszcze wszelkie cechy kołchozów; własność prywatna roli nie została tu jeszcze wprowadzona, wprowadzono natomiast własność prywatną obejścia gospodarskiego, które z reguły zostało rozszerzone. Tak samo nie ogranicza się obecnie, tak jak to miało miejsce w kołchozach, hodowli bydła i innego inwentarza żywego.

Bardzo znamienym skutkiem akcji repriwatyzyzacji jest znaczny spadek produkcji w stosunku do wyników osiągniętych przez kołchozy i sowchozy, albowiem poszczególne rolnicy nie zdolni są jeszcze wogóle do samodzielnego gospodarowania i muszą dopiero być wdrażani i przyzwyczajani do nowych form. Stąd zrozumiałe jest tymczasowe prowadzenie wspólnot rolnych, w których chłopcy mają większe swobody, aczkolwiek nie są jeszcze właścicielami uprawianej ziemi. W ten sposób zamierza się pomału wprowadzać następną fazę uprzywilejowania własności rolnej przez tworzenie spółdzielni produkcyjnych. Spółdzielnie te polegają na tym, że tu już ziemię podzieli się pomiędzy poszczególnych rolników celem indywidualnej uprawy przy pomocy członków rodziny chłopskiej. Spółdzielnia będzie miała za zadanie organizować przydziały bydła roboczego, maszyn i sprzętu rolniczego. Sprzętu i maszyn jest bowiem wielki brak i nie starczy posiadanych zapasów dla obdzielenia każdego rolnika. Wprowadzenie nowych przejściowych form gospodarczych zależeć będzie w każdym wypadku od warunków miejscowych,

których różnorodność przeszkadza przeważnie schematyzmowi wprowadzeniu nowych form. Gdziekolwiek jednak jest już sytuacja taka, że można przeskoczyć formę gospodarstw wspólnych i tworzyć z kołchozów natychmiast spółdzielnie produkcyjne. Warunkiem jest przede wszystkim zdolność produkcyjna. W terenach południowych rozdzielono już 220 000 hektarów na założenie obejmujących gospodarstw, a ziemię leżącą u góry podzielono pomiędzy wspólnoty rolne. W pobliżu Kijowa natomiast i Boryspola utworzone zostały pierwsze spółdzielnie uprawy roli. Ostatecznym celem wszystkich tych prac reorganizacyjnych ma być całkowita gospodarka prywatna.

*

Ze statystyki spółdzielczej

Według wiadomości pochodzących z kół miarodajnych, ogólny stan spółdzielni w Rzeszy Niemieckiej wraz z przyłączonymi krajami wynosi 55 878 spółdzielni wszystkich typów.

Ilość ogólną spółdzielni wszystkich typów w Protektoracie Czech i Moraw oraz w Generalnym Gubernatorstwie oblicza się na 14 124, a na terenach wschodnich na 5 208.

*

Spółdzielnie hodowlane w Chorwacji

Do Związku spółdzielni hodowli bydła w Zagrzebiu należą aktualnie 94 spółdzielnie i związki hodowlane oraz 21 stacji hodowli bydła obejmujące 2145 członków. Przedmiotem hodowli jest przede wszystkim bydło rasowe. W związku zarejestrowanych jest razem 8559 sztuk rasowych, z czego 6695 Simentalerów. Wyniki pracy Związku przejawiają się przede wszystkim w tym, że członkowie hodowcy uzyskują przeciętny kontrolowany udój roczny w ilości 2500 l podczas gdy przeciętny wynik w Chorwacji wynosi około 1000 l.

Do Związku Głównego niemieckich spółdzielni rolniczych i zarobkowych w Chorwacji należy 300 spółdzielni.

*

Węgry

Spółdzielnia hodowli drobiu

W lipcu bieżącego roku jeden z centralnych związków spółdzielczych na Węgrzech tzw. Hangya założył pierwszą spółdzielnię hodowli drobiu. Nowozałożona spółdzielnia ma na celu podwyższenie produkcji jaj i mięsa. Na zapoczątkowanie swej działalności spółdzielnia otrzymała od Związku Hangya subwencję w wysokości 50 tysięcy pengő.

Uprawa nasion oleistych

Węgierska handlowa centrala spółdzielcza „Futura“ zapewniła wszystkim rolnikom, którzy będą na rachunek centrali uprawiali słonecznik udzielenie zaliczek do wysokości 50 pengő na jednostkę gruntu. Istniejąca na Węgrzech spółdzielnia przetworów nasion oleistych płaci zaliczki w tej samej wysokości za len, rychnus i soję.

*

Największa spółdzielnia włókiennicza Rzeszy

W kwietniu 1940 roku została w Litzmannstadt (Łódź) założona „Spółdzielnia niemieckich tkalni i przędzalni“ z odpowiedzialnością ograniczoną, która jest największą spółdzielnią tego rodzaju w Rzeszy. Spółdzielnia przy założeniu posiadała 87 członków, dzisiaj należy do niej 240 członków, których obrót łączny szacuje się na 20 milionów RM.

Tak wysoka cyfra członków jest z tego powodu znamienna, że spółdzielnia jest organizmem gospodarczym i czynnikiem gospodarczym małych przedsiębiorstw, natomiast przedsiębiorstwa średnie znajdują się poza zakresem działania spółdzielni. Spółdzielnia, wykluczając przedsiębiorstwa średniej wielkości, wpływa więc niejako na rozwój poszczególnych przedsiębiorstw i przyczynia się do rozwoju ich samodzielności. W ten sposób spółdzielnia rozwiązała problem pożydowskich małych i najmniejszych przedsiębiorstw branży włókienniczej, albowiem wcielenie tych bezpośrednio do większych przedsiębiorstw okazało się nie celowe. Małe przedsiębiorstwa na zdrowych pod-

stawach technicznych i handlowych zrzeszone na platformie spółdzielczej stanowią więc poważny czynnik gospodarczy branży włókienniczej Łodzi.

W maju tego roku rozszerzono zakres działania spółdzielni przez sprzedaż towarów własnej produkcji i towarów gotowych, jako też przez przejęcie funkcji kształtowania i kontroli cen. W zakresie sprzedaży 10 % zrzeszonych przedsiębiorstw uzyskało w roku 1941 swobodę sprzedaży, t. j. prawo sprzedaży samodzielnej bez pośrednictwa spółdzielni.

Kwestia kształtowania cen należy do zagadnień bardzo trudnych z uwagi na strukturę zrzeszonych przedsiębiorstw oraz gospodarkę kredytową i zagadnienie finansowania. Do spółdzielni należało bowiem 44 % przedsiębiorstw tkackich, 17 % przędzalni i ok. 39 % tkalni pończoch, których charakter działalności był różny, zrozumiałe jest więc zróżnicowanie życzeń poszczególnych członków odnośnie do cen. Rok bieżący stworzył nową sytuację wskutek zarządzenia o dostawach wojskowych, która jest dostatecznym sprawdzianem konieczności istnienia spółdzielni. Należy przyjąć, że bez pomocy spółdzielni większość małych przedsiębiorstw nie byłaby w stanie wykonać zamówień wojskowych. Powyższa sytuacja powinna również wywrzeć wpływ na nieliczne przedsiębiorstwa, nie będące członkami spółdzielni.

Bilans spółdzielni za 1941 rok wykazuje majątku płynnego 1,2 miliona marek wobec 0,959 milj. RM. zobowiązań. Bilans wykazuje zysk w wysokości 0,179 milj. RM, wskutek czego uchwalono wypłacenie 6 % dywidendy. Wysoka cyfra majątku płynnego powstała przede wszystkim wskutek zmasowania towaru w składach, jakie nastąpiło w ostatnim kwartale 1941 roku.

Specjalną rolę w działalności spółdzielni odgrywają dostawy do Generalnego Gubernatorstwa, dzięki tradycyjnym więziom łączącym przemysł włókienniczy z ziemiami Generalnego Gubernatorstwa.

Sytuacja surowcowa i konieczność koncentracji sił dla zadań wojennych nie uchroni w przyszłości niektórych przedsiębiorstw przed przestawieniem swej działalności. W szczególności ocenia się niekorzystnie sytuację przedsiębiorstw pończoszniczych.

Uproszczenia administracji

Sekretarz Stanu Rządu Generalnego Gubernatorstwa został rozporządzeniem z dnia 19 sierpnia 1942 roku upoważniony do ustalania drogą zarządzeń zmian w rozporządzeniach i zarządzeniach, zmierzających do uproszczenia administracji Generalnego Gubernatorstwa.

Obrót używanymi samochodami

Rozporządzenie z dnia 23 lipca 1942 r. (Dz. Rozp. str. 451), reguluje następująco obrót używanymi pojazdami mechanicznymi (włącznie z przyczepkami i wózkami).

Za używany uważa się pojazd znajdujący się w posiadaniu używającego lub który jest, względnie był, dopuszczony na rzecz używającego. Kupno i sprzedaż uży-

wanego pojazdu mechanicznego jest dopuszczalne tylko po oszacowaniu pojazdu przez taksatora technicznej placówki kontrolnej dla pojazdów mechanicznych. O oszacowaniu wystawia się dokument, w którym ustala się wartość szacunkową i cechy oszacowanego pojazdu. Dokument powyższy posiada ważność w odniesieniu do umów kupna na okres jednego miesiąca, licząc od dnia wystawienia dokumentu. Sprzedawca winien wręczyć Kupującemu dokument oszacowania.

Przy sprzedaży używanego pojazdu mechanicznego miarodajna jest wartość ustalona na dokumencie oszacowania jako cena maksymalna loco miejsce stałego postoju. Opłaty za oszacowanie winien kupujący zwrócić sprzedawcy oddzielnie.

O ile pojazd sprzedaje handlarz, a więc przedsiębiorca dopuszczony do handlu detalicznego, wolno zażądać i zapłacić najwyżej cenę składającą się:

1. z wartości szacunkowej ustalonej w dokumencie oszacowania,
2. z dodatku handlowego najwyżej 10 % wartości szacunkowej,
3. z opłaty za oszacowanie,
4. z wartości gruntownych przeróbek i remontów przedsięwziętych przez handlarza według cen ustalonych rozporządzeniem z 10 kwietnia 1941. O ile handlarz nie ma własnych warsztatów, wolno przy remoncie zleconym innym policzyć dostawcom 5 % do ceny netto.

Umowa kupna i wszelkie układy dodatkowe wymagają formy pisemnej. Za pośrednictwo nie wolno pobierać prowizji: czynności komisowe są zabronione.

O każdym kupnie i sprzedaży używanego pojazdu mechanicznego należy w przeciągu tygodnia po umowie kupna dokonać zgłoszenia na formularzu, który można otrzymać w Technicznym Urzędzie Badania Ruchu Pojazdów Mechanicznych w G. G.

Zgłoszenie podpisują kupujący i sprzedawca, który to ostatni winien je wnieść do Wydziału Ruchu Drogowego — Główny Wydział Spraw Wewnętrznych — w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa.

Wyrób skór

Zarządzeniem kierownika urzędu gospodarowania skórą i futrami w GG. z dnia 1 września rb. (Dz. Urzędowy Nr. 72) został zabroniony wyrób skór luksusowych i skóry odzieżowej w szczególności takich rodzajów skóry, które służą do przerobu na towary galanteryjne jak teczki, torby, walizy itp.

Siodlarzom, rymarzom, sklepom galanteryjnym itp. przedsiębiorstwom jest zabroniony surowo wszelki wyrób wspomnianej galanterii także ze skóry dostarczonej przez zamawiającego.

Zabezpieczenie zbioru lnu i konopi

Na podstawie zarządzenia Generalnego Gubernatora z dnia 11 lipca 1942 r. o żniwnym stanie wyjątkowym, kierownik Głównego Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa zarządził co następuje:

Postanowienia ogólne

Tak jak dotychczas, przeprowadzenie akcji skupu, przewożenia i ruchu oraz w przeważnej mierze magazynowanie będzie należało do Centralnego Urzędu Rolniczego (CUR).

(1) Dystryktowe Wydziały Wyżywienia i Rolnictwa przejmują na siebie wykonanie zadań w dziedzinie organizacji obrotu rynkowego lnu i konopiami według wskazówek Wydziału III (Wydział Regulacji Rynku).

(2) Dystryktowe Wydziały Wyżywienia i Rolnictwa mogą zadania wymienione pod (1) przekazać częściowo lub całkowicie referatom Wyżywienia i Rolnictwa w Starostwach Powiatowych.

(3) Placówki dystryktowe Centralnego Urzędu Rolniczego są w dziedzinie gospodarki lnu i konopiami związane poleceniami Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa w Dystrykcie w zakresie organizacji rynku.

Placówki Powiatowe CUR w tej samej mierze są związane wskazówkami referatów Wyżywienia i Rolnictwa w Starostwach Powiatowych.

Ujęcie i skład

Ażby mogło być pokryte zapotrzebowanie na materiały włókiennicze, potrzebne jest uchwycenie co najmniej 40 % zbiorów lnu i konopi.

Dotychczasowe wyniki wykazały, że uchwycenie 20 % słomy lnianej stanowiło granicę maksymalną. Tym nie mniej konieczne jest ujęcie dalszych 20 % zbiorów lnu w przygotowanej do przerobu postaci oraz 40 % zbiorów ko-

nopi w takiejże postaci. Jest to minimum, do którego przekroczenia należy dążyć odpowiednimi środkami.

Potrzebne są składy tymczasowe oraz składy do dłuższego przechowywania. Także wysyłka przygotowanego do przerobu włókna jest w większym zakresie możliwa dopiero po zmagazynowaniu tymczasowym i na dłuższy okres czasu. Zmagazynowanie tymczasowe, jak i stałe mogą nastąpić, tak u producenta, jak i w CUR.

(1) Dystryktowe Wydziały Wyżywienia i Rolnictwa przeprowadzą akcję ujęcia słomy lnianej w 20 % -tach.

(2) Dystryktowe Wydziały Wyżywienia i Rolnictwa przeprowadzą ujęcie co najmniej 20 % zbiorów lnu i 40 % zbiorów konopi w postaci włókien gotowych do dalszej przeróbki.

(3) Wydziały Wyżywienia i Rolnictwa w dystryktach wydadzą postanowienia w sprawie magazynowania tymczasowego i stałego ujętych kontyngentów.

Ruch towaru

Suszarnie łącznie z suszarniami przemysłowymi (fabrycznymi), są przedsiębiorstwami pozostającymi pod dyspozycją Wydziału Głównego Wyżywienia i Rolnictwa (skrót niemiecki Ha EL). Suszarnie podlegają właściwym dystryktowym Wydziałom Wyżywienia i Rolnictwa. Przesyłanie słomy do suszarni jest przeto wewnętrzną sprawą Głównego Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa. Natomiast przedziałnie są przedsiębiorstwami pozostającymi pod dyspozycją Głównego Wydziału Gospodarki. Dlatego przesyłka przygotowanych do dalszej produkcji włókien tak od producenta, jak i ze suszarni do przedziałni, odbywa się według wskazówek Urzędu Gospodarowania włóknami i wyrobami włókienniczymi. Konieczne w tej dziedzinie plany będą musiały zostać sporządzone przez placówki gospodarowania wyrobami włókienniczymi, dlatego też nie ma tu już miejsca na działalność rynkową dystryktowych Wydziałów Wyżywienia i Rolnictwa. Wydawanie dyspozycji jest nie mniej funkcją kupiecką. Dyspozycje przeto przechodzą przez Wydział III (Wydział Regulacji Rynku) do centrali Centralnego Urzędu Rolniczego. Ta zaś wyda w porozumieniu z placówkami gospodarki włókienniczej potrzebne dyspozycje handlowe.

(1) Dystryktowe Wydziały Wyżywienia i Rolnictwa wydadzą postanowienia w sprawie wysyłki przygotowanych do produkcji włókien.

(2) Centrala Centralnego Urzędu Rolniczego dokonuje wysyłki przygotowanych włókien według wskazówek Wydziału III na podstawie dyspozycji placówki gospodarowania wyrobami włókienniczymi.

Sprawozdania

Celem umożliwienia powzięcia ścisłych planów, konieczny jest stały i dokładny nadzór nad ujęciem, składem i ruchem towaru. Odpowiedni pogląd uzyskuje się na podstawie sprawozdań tygodniowych. Ponieważ potrzebne dokumenty przychodzą najczęściej do CUR, najlepiej będzie, że dystryktowe Wydziały Wyżywienia i Rolnictwa będą się dla sporządzenia zestawień posługiwały tygodniowymi sprawozdaniami CUR.

Dystryktowe Wydziały Wyżywienia i Rolnictwa podadzą co tydzień w poniedziałek Wydziałowi III dokładny przegląd przebiegu tygodnia poprzedniego oraz ogólnego biegu akcji kontyngentowej, składu i ruchu towarów. Dystryktowe Wydziały Wyżywienia i Rolnictwa mogą w akcji sprawozdawczej posługiwać się Centralnym Urzędem Rolniczym.

Produkcja rozdział i skład syropu

Stosownie do ustępu 1. (1) wytycznych o produkcji, składzie i rozdziale krochmalu i syropu w roku gospodarczym 1942/43 z dnia 7 września 1942 r. postanawia się co następuje:

Sprawozdania

(1) Wytwórnice krochmalu i syropu będą w odstępach tygodniowych zgłaszały swoją produkcję, skład i ruch towaru do referatu wyżywienia i rolnictwa w Starostwie powiatowym (miejskim) (skrót niemiecki EL Kr).

(2) Referaty wyżywienia przy Starostwach podadzą zgłoszenia po zbadaniu dalej do Wydziałów Wyżywienia i Rolnictwa przy Urzędach Szefa Dystryktu (skrót niemiecki EL Di).

Wydziały Wyżywienia i Rolnictwa przy Urzędzie Szefa Dystryktu prowadzą poprzez dystryktowe Związki Gospodarki Ziemiaczanej stały nadzór nad produkcją ruchem i składem krochmalu i syropu na terenie dystryktu.

(3) Wydziały Wyżywienia i Rolnictwa w Dystrykcie sprowadzają dystryktowe Związki Gospodarki Ziemiaczanej do przesyłania zebranych tygodniowych zgłoszeń do Głównego Związku Gospodarki Ziemiaczanej.

(4) Formularze Głównego Związku są dla sporządzania sprawozdań obowiązujące.

Karty zapotrzebowania

A. Sprowadzanie towaru z własnego dystryktu.

(1) Wydział Wyżywienia i Rolnictwa będzie udzielał kart zapotrzebowania na kupno towaru w wytwórni dostarczającej. Karty zapotrzebowania wydawane będą:

a) z reguły przetwórcy względnie konsumentowi hurtowemu.

b) w szczególnych wypadkach rozdzielnicy celem utworzenia składu dyspozycyjnego.

Podanie konsumenta o kartę zapotrzebowania zawierać winno oznaczenie rodzaju, ilości i gatunku towaru.

(2) Wydziały Wyżywienia i Rolnictwa w dystryktach przysyłać będą białą przebitkę karty zapotrzebowania swojemu Związkowi Gospodarki Ziemiaczanej.

(3) Spożywcą hurtowy zwraca się do jednego z dopuszczonych rozdzielnicy swojego dystryktu, przedkładając czerwoną kartę zapotrzebowania.

(4) Rozdzielca zwraca się z czerwonymi kartami zapotrzebowania konsumenta hurtowego (1 a) i własnymi czerwonymi kartami zapotrzebowania (1 b) do swojego dystryktowego Związku Gospodarki Ziemiaczanej. Związek zaopatruje karty czerwone i białe na odwrocie stemplami, co oznacza zezwolenie na dostawę z oznaczonej wytwórni.

(5) Rozdzielca zwraca się do wytwórni dostarczającej przedkładając czerwoną kartę zapotrzebowania.

Dystryktowy Związek Gospodarki Ziemiaczanej posyła zatwierdzone białe karty zapotrzebowania również do wytwórni.

Skoro obydwie odbitki zgodne, czerwona i biała karty zapotrzebowania znajdują się w wytwórni, dostawa zostanie wykonana.

(6) Wytwórnica dostarczająca zatrzymuje zatwierdzone białe odbitki karty zapotrzebowania jako dowody. Zatwierdzone czerwone karty zapotrzebowania przysyła w ciągu tygodnia po dokonaniu dostawy z adnotacją wykonania do swojego dystryktowego Związku Gospodarki Ziemiaczanej.

B. Sprowadzanie towaru nie z własnego dystryktu.

Jeżeli towar musi być sprowadzany z obcego dystryktu, obowiązują następujące przepisy:

(1) Dostarczający Związek Gospodarki Ziemiaczanej przysyła do sprowadzającego Związku dokładne wykazy towaru, który jest do dyspozycji z podaniem pochodzenia, według zezwoleń Wydziału III (Regulacji Rynku).

Dostarczający Związek Gospodarki Ziemiaczanej rozsyła wyciągi powyższego zestawienia do poszczególnych zakładów wytwórczych z poleceniem honorowania kart zapotrzebowania przychodzących od Związku sprowadzającego zgodnie z zestawieniami.

(2) Zainteresowany składa podanie o kartę zapotrzebowania we własnym Związku Gospodarki Ziemiaczanej.

(3) Postanowienia podane pod A od (1) do (6) mają odpowiednie zastosowanie.

(4) Dostarczający Związek przysyła czerwone karty zapotrzebowania po wykonaniu dostawy dalej do Związku sprowadzającego.

Trzymanie na składzie

Centrala Centralnego Urzędu Rolniczego utrzymuje na własny rachunek składy podręczne do dyspozycji Wydziału III. Dystryktowe Wydziały Wyżywienia i Rolnictwa wystawiają Centrali Centralnego Urzędu Rolniczego poprzez dystryktowy Związek Gospodarki Ziemiaczanej zatwierdzone karty zapotrzebowania.

Centrala Centralnego Urzędu Rolniczego może za porozumieniem się z właściwym Związkiem Gospodarki Ziemiaczanej utrzymywać skład podręczny wprost w zakładzie wytwórczym.

(2) Dystryktowe Wydziały Wyżywienia i Rolnictwa mogą utrzymywać dla własnej gospodarki zapasowej składy podręczne w obrębie lub poza obrębem zakładów wytwórczych.

(3) Zezwolenie na dostawę ze składu podręcznego uzyskuje się na mocy zatwierdzonej karty zapotrzebowania zgodnie z przepisami A (5) do A (6) wzgl. B (4).

Jeżeli towar znajduje się na składzie dyspozycyjnym (podręcznym), uprawniony dysponuje za pomocą odwołania.

Konwój przesyłek towarowych

Generalna Dyrekcja Kolei Wschodniej wydała na podstawie paragrafu 66 (4) przepisów o ruchu kolejowym w Generalnym Gubernatorstwie, nowe, ważne od dnia 1 października 1942 normy na temat konwojowania przesyłek towarowych w postaci pełnych ładunków wagonowych w wewnętrznym obrocie Kolei Wschodniej.

W myśl tych nowych przepisów należy w przyszłości rozróżniać między przesyłkami, do których nadawca musi dać konwojenta oraz takimi, do których dopuszczony może być konwój na wniosek nadawcy.

Poniższe uwagi mają na celu zapoznanie osób i firm ładujących z najważniejszymi szczegółami nowych przepisów, które należy w przyszłości stosować.

I. Jakie towary muszą być konwojowane?

1) Przy załadowywaniu niżej wymienionych towarów, jako przesyłki wagonowe, nadawca winien dać konwojenta:

- środki żywnościowe wszelkiego rodzaju (wyjątek stanowią towary masowe jak zboże, ziemniaki, buraki itp.),
- piwo, spirytus i przetwory alkoholowe, wino,
- tytoń i wyroby tytoniowe,
- skóra, wyroby skórzanego i obuwanie,
- materiały włókiennicze i wyroby z włókien,
- futra i kożuchy,
- żarówki,
- pojazdy mechaniczne i części składowe,
- maszyny, części maszyn, aparaty techniczne oraz inne przedmioty o ile w czasie przewozu wymagają opieki z wyszkoleniem fachowo-technicznym,
- drobnica.

2) Dotychczasowa praktyka w sprawie konwojowania przesyłek zwierząt nie ulega zmianie.

3) Jeżeli nadawca zamierza zrezygnować z przepisowego konwoju, może postawić odpowiedni wniosek w uwadze na liście przewozowym w czasie odprawy towarów. W tym wypadku należy w rubryce listu przewozowego „Inne prze-

pisowe lub dopuszczalne wyjaśnienia" wpisać następującą uwagę: „Wnoszę o zaniechanie konwoju.“ Z chwilą przyjęcia ładowanych towarów oraz odnośnego listu przewozowego uważa się rezygnację z konwoju za przyjętą.

4) Jeżeli do towarów, przy których obowiązuje konwój nie dostarczono konwoju, albo nie postawiono wniosku w sprawie rezygnacji z konwoju, ładunki takie zostaną wykluczone z przewozu kolejowego.

5) Szczególnie ważne jest dla załadowującego i nadawcy, że kolej Wschodnia nie odpowiada w razie zrezygnowania z konwoju za szkody, których powstania można było uniknąć przez dodanie konwoju.

II. Jakie towary mogą poza tym być konwojowane

1) Na wniosek nadawcy przy odprawie towarowej można dopuścić konwój przy następujących towarach załadowanych wagonowo:

- a) ziemniaki, zboże, buraki oraz inne środki żywności nadawane w przesyłkach masowych,
- b) materiały opałowe (węgiel, drzewo, torf itd.),
- c) oleje mineralne, ich pochodne i przetwory,
- d) urządzenie domowe (przeprowadzki).

2) Wniosek o konwój należy postawić wpisując go na liście przewozowym w rubryce „Przepisowe lub dopuszczalne wyjaśnienia“. List przewozowy należy przedłożyć ekspedycji towarowej. Z chwilą dokonania odprawy towarów, wniosek uważa się za przyjęty.

3) Na specjalne podanie mogą być konwojowane również towary niewymienione pod I i II. W takich wypadkach należy listy przewozowe razem z odpowiednimi podaniami przedłożyć właściwej dyrekcji okręgowej Kolei Wschodniej, która w danym wypadku wpisze notatkę zezwalającą w liście przewozowym.

III. Rodzaj, cel i koszty konwoju

1) W zasadzie każdy ładunek wagonowy towaru, przy którego przewozie konwój jest obowiązkowy lub dopuszczony na wniosek, winien pozostawać pod nadzorem jednego konwojenta.

W uzasadnionych wypadkach wyjątkowych można wnieść do okręgowej dyrekcji Kolei Wschodniej o dopuszczenie dalszych konwojentów.

2) Celem konwojowania przesyłek towarowych jest zapobieżenie rabunkom, wzgl. innym szkodom. Dlatego konwojenci winni w sposób możliwie zupełny i staranny zająć się nadzorem, opieką i pilnowaniem powierzzonego im ładunku wagonowego.

Samo przez się zrozumiałym obowiązkiem konwojenta jest przebywanie przy konwojowanych przesyłkach. Konwojenci winni przy wykonywaniu swoich obowiązków zaniechać wszelkiego oddziaływania na ruch kolejowy.

3) Za nadzór ładunku wagonowego przez konwojenta nie pobiera się kosztów przejazdu. O ile na specjalny wniosek dopuszczony zostanie nadzór przesyłki przez większą ilość konwojentów, reszta konwojentów musi uiścić koszty przejazdu trzeciej klasy. Cena przejazdu zostanie obliczona według taryfy osobowej i odległości taryfy towarowej. Jeżeli jeden z dalszych konwojentów zajmie miejsce w jadącym w składzie pociągu towarowego wagonie 2-giej lub 1-szej klasy, należy uiścić koszty przejazdu w odpowiedniej klasie.

4) Zwykle stawki taryfy przewozowej nie ulegają podwyższeniu przez konwojowanie towarów w ładunkach wagonowych.

Powyższe nowe przepisy zaczynają obowiązywać, jak już wyżej wspomniano, już od 1 października 1942 w obrocie wewnętrznym Kolei Wschodniej łącznie z Dystryktem Galicji.

Dlatego zaleca się zasięgnąć informacji na temat dalszych szczegółów wykonawczych przy załadunku we właściwych ekspedycjach towarowych.

Rozgraniczenie kompetencji między Grupą Gospodarki Leśnej a Grupą Gospodarki Przemysłowej i Ruchu

Komisarz rządowy Izby Centralnej dla Gospodarki ogólnej w GG. wydał następujące rozporządzenie o rozgraniczeniu kompetencji pomiędzy Grupą Główną Gospodarki Leśnej i Drzewnej a Grupą Główną Gospodarki Przemysłowej i Ruchu:

1. Rozdział zadań pomiędzy obydwoma grupami głównymi i przynależność organizacyjna przedsiębiorstw do nich nie dotyczy gospodarowania i regulowania zbytu wyrobów gospodarki leśnej i drzewnej łącznie z torfem, dla których to dziedzin właściwy jest wyłącznie Wydział Główny Lasów.

Ustalono zasadniczo, że dla opieki nad wytwórniami i przedsiębiorstwami przeróbki ubocznych produktów gospodarki leśnej jak i przedsiębiorstwami, które hodują, przerabiają albo sprzedają sadzonki i nasiona leśne, kompetentną jest wyłącznie Grupa Główna Gospodarki Leśnej i Drzewnej, zaś dla opieki nad przedsiębiorstwami obróbki i przeróbki łącznie z przedsiębiorstwami rzemieślniczymi, handlowymi i pośredniczącymi, z wyjątkiem wymienionych w poniżej podanym punkcie II, wyłącznie Grupa Główna Gospodarki Przemysłowej i Ruchu. Przedsiębiorstwa rzemieślnicze nie podpadają pod postanowienia punktu II.

To samo dotyczy przynależności wymienionych przedsiębiorstw do poszczególnych grup.

II. Podwójna przynależność do Grupy Głównej Gospodarki Leśnej i Drzewnej oraz Grupy Głównej Gospodarki Przemysłowej i Ruchu zachodzi przy:

1. przedsiębiorstwach wydobywania i przeróbki torfu.
2. tartakach, stolarniach, wytwórniach fornirów, wytwórniach progów, masztów, dyktów, wełny drzewnej, mąki drzewnej wytwórniach płyt i drewna generatorowego, piastów, obręczy, sprych, kłoców do hamowania, kartek drewnianych, fryzów parkietowych, listw surowych, gontów, części skrzyń pali i listw płotowych, kłoców podkładowych.
3. przedsiębiorstwach kianizujących i impregnujących,
4. przedsiębiorstwach ciesielskich, bednarskich i przedsiębiorstwach wypalających węgiel drzewny,
5. przedsiębiorstwach handlu hurtowego, placowego, pośrednictwach handlowych dla drzewa surowego, ciętego, dyktów.

Zasadnicze kierownictwo w stosunku do tych przedsiębiorstw pozostaje w rękach Grupy Głównej Gospodarki Leśnej i Drzewnej.

b) Podwójna przynależność członkowska zachodzi dalej przy następujących przedsiębiorstwach przetwórczych:

wytwórniach półfabrykatów drzewnych, przedsiębiorstwach budowy domów drewnianych i baraków, fabrykach beczek, skrzyń i parkietów.

Zasadnicze kierownictwo tych przedsiębiorstw należy do Grupy Głównej Gospodarki Przemysłowej i Ruchu z wyjątkiem spraw gospodarowania i regulowania rynku.

III. Dla opieki nad przedsiębiorstwami wymienionymi w punkcie II o podwójnej przynależności członkowskiej konieczną jest daleko idąca, pełna zaufania współpraca z celowym podziałem zadań obydwóch grup. O ile przy tym zakresy czynności obydwóch grupy opiekuńczych stykają się lub pokrywają ze sobą, należy przed powzięciem odpowiednich postanowień stworzyć obustronne porozumienie co do ich treści, rodzaju i przeprowadzenia (zasada rozdziału). W ogólności chodzi tutaj o następujące tereny pracy:

Zarządzenia odnośnie do gospodarczego charakteru przedsiębiorstwa i jego racjonalizacji przy uwzględnieniu zasad księgowościowych i kalkulacyjnych, kont ramowych,

porównywania przedsiębiorstw, badań statystycznych i ich wykonywania.

Normalizacja i typizacja.

Opieka nad przedsiębiorstwami i przeprowadzanie zarządzeń odnoszących do oszczędzania surowców, przedstawianie się na inne surowce, zużytkowanie odpadków drzewnych i konserwacja.

Popieranie nowych wynalazków technicznych.

Wykształcenie zawodowe i popieranie go.

Służba prasowa i informacyjna.

Zagadnienia prawne i podatkowe.

Zagadnienia bankowe, kredytowe i ubezpieczeniowe.

Zagadnienia komunikacyjne i transportowe.

Zagadnienia społeczno-gospodarcze (ochrona przed wypadkami, warunki pracy i zagadnienia taryfowe itd.).

Tworzenie, rozszerzanie i zamykanie przedsiębiorstw.

Powyższe wyliczenie wspólnych zakresów pracy nie może być wyczerpane, te ostatnie bowiem dostosowują się do zmiennych potrzeb gospodarki.

Prócz tego na razie jest jeszcze niemożliwe ustanowienie podziału czynności, jak długo praktyczna współpraca nie wykaże danego rozgraniczenia zakresów prac. Z tego powodu przewiduje się sprawdzenie umowy z końcem bieżącego roku i wykorzystanie praktycznych doświadczeń oraz w miarę potrzeby bliższe określenie specjalnego kierownictwa poszczególnych zakresów pracy.

IV. Przedsiębiorstwa o podwójnym członkostwie będą płacić scaloną składkę, ściaganą przez tę grupę główną, do której należy zasadnicze kierownictwo. O wysokości składki, sposobie ściągania i rozliczeniu wydane będą specjalne postanowienia.

Banknoty angielskie i amerykańskie

Pełnomocnik Urzędu Nadzoru Bankowego w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa dla nadzoru nad spółdzielniami kredytowymi podaje do wiadomości zainteresowanych spółdzielni co następuje:

Kasa Główna Rzeszy w Berlinie zwraca uwagę na to, że wskutek stanu wojennego banknoty Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, dużego formatu, serii sprzed roku 1928, oraz certyfikaty złote trudno jest spieniężyć, a na razie tylko za upustem 10%-ym od kursu.

Dla uszkodzonych i zanieczyszczonych banknotów angielskich i St. Zj. Am. Półn. Bank Rzeszy nie ma na razie żadnych możliwości zrealizowania i dlatego zmuszony jest banknoty te we wszystkich wypadkach zwrócić.

Fałszywe banknoty 100-złotowe

Ukazały się fałszywe banknoty 100-złotowe z datą emisji 1 marca 1940 r. klasy II-A.

Opis:

Papier: prawie identyczny.

Znak wodny: prawie identyczny.

Strona przednia: Linie giloszowe medalionów i obramowania są częściowo zamazane oraz poprzerywane na skrzyżowaniach. Siatka rozet z liczbą „100” w górnych rogach, jak również rozeta z liczbą „100” pod kreskowaną podobizną na marginesie z lewej strony nie uwydatnia się dość plastycznie. Rozeta giloszowa u dołu (nad napisem „BANK EMISYJNY W POLSCE”) jest również nieplastyczna. Podpisy prezydentów zgrubione i zamazane. W podpisie „Młynarski” kropka nad literą „i” oraz w podpisie „Jędrzejowski” znak wyróżniający literę „e” są słabo widoczne.

Strona odwrotna: Poszczególne linie giloszowe są grubsze, wskutek czego obraz banknotu nie występuje dość czysto. Poza tym poszczególne druki kolorów nie pokrywają się dokładnie. Wyrazy „Sto” uwydatniają się silniej niż na banknocie autentycznym, ponieważ tło utrzymane jest w tonie jaśniejszym.

Oznaczenie serii i numeracji: Wykrój liter „Ser. C” różni się ich wykończeniem: w górnej i dolnej części liter „S. C.” oraz w górnej części litery „r”.

Dotychczas zatrzymane numery: Ser. C 3729021, 3678122, 1832267. Cyfry numeracji są pod względem kroju i wymiarów podobne do cyfr na banknocie autentycznym, są jednak rozstawione nierównomiernie i robią wrażenie raczej zamazanych.

Sposób wykonania: Druk wypukły.

Powyższe podaje się do wiadomości i użytku wszystkich spółdzielni.

Ordynacja laryfowa

dla przemysłu bankowego w Okręgu Radom

(Rejestr taryfowy Nr. 80/1)

Z dnia 15 kwietnia 1942 r.

ogłoszona w Nr. 69 Dziennika Urzędowego
z dnia 31 sierpnia 1942 roku.

Na podstawie § 3 ust. 1 rozporządzenia o unormowaniu warunków pracy oraz ochronie pracy w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 31 października 1939 r. (Dz. Rozp. GG. str. 13) w połączeniu z piątym rozporządzeniem wykonawczym z dnia 14 grudnia 1940 r. (Dz. Rozp. GG. II str. 560) wydając następującą ordynację taryfową:

§ 1

Zakres mocy obowiązującej.

1. Pod względem terytorialnym:

Okręg Radom.

2. Pod względem fachowym:

Wszystkie przedsiębiorstwa prywatne zajmujące się zawodowo czynnościami bankowymi i bankierskimi, w szczególności

Przedsiębiorstwa bankowe,

Banki Kredytowe,

Banki Hipoteczne,

Przedsiębiorstwa drobnego kredytu,

wiejskie i rzemieślnicze spółdzielnie kredytowe.

3. Pod względem osobowym:

Wszyscy pracownicy i praktykanci jak również i kierownicy pojazdów mechanicznych, palacze, rękodzielnicy, odźwierni, dozorczy i kobiety do sprzątania. Ordynacja taryfowa nie dotyczy obywateli niemieckich.

§ 2

Czas pracy.

1. Normalny czas pracy w dniach roboczych z wyłączeniem przerw wynosi 48 godzin tygodniowo.

2. Czas pracy dla odźwiernych i dozorców może wynosić w tygodniu 72 godziny, dla personelu jeżdżącego łącznie ze służbą pogotowia 120 godzin w okresie dwutygodniowym.

3. Przy ustawowych dniach świątecznych, przypadających w dni powszednie, zmniejsza się normalny czas pracy o godziny pracy, które odpadły w tych dniach świątecznych.

§ 3

Praca nadliczbowa.

1. Ze względu na ruch przedsiębiorstwa można tygodniowy czas pracy przedłużyć aż do 60 godzin.

2. Pracownicy, otrzymujący miesięczne uposażenie lub miesięczną płacę, za każdą nadliczbową godzinę pracy, przepracowaną na zarządzenie kierownika, a przekraczającą normalny czas pracy, otrzymują $\frac{1}{200}$ część miesięcznego wynagrodzenia za pracę.

3. Za godziny pracy, przepracowane ponad 60 godzin tygodniowo względnie 10 godzin dziennie, należy ponadto płacić dodatek w wysokości 25 %.

Za pracę w niedzielę i ustawowe dni świąteczne należy wypłacać dodatkowe wynagrodzenie w wysokości $\frac{1}{200}$ miesięcznych uposażeń i płac za każdą godzinę pracy, a ponadto dodatek w wysokości 50 %.

3. Pracownicy, otrzymujący płace tygodniowe, za każdą dodatkową godzinę pracy, przepracowaną na zarządzenie kierownika, a przekraczającą normalny czas pracy, otrzymują $\frac{1}{48}$ część płacy tygodniowej.

Za godziny pracy, przepracowane ponad 60 godzin tygodniowo względnie 10 godzin dziennie, należy wypłacać ponadto dodatek w wysokości 25 %.

Odźwierni i dozorczy otrzymują dodatek za pracę dodatkową tylko wówczas, jeżeli ogólny czas ich pracy wynosi więcej niż 72 godziny w tygodniu. W tym wypadku otrzymują oni za każdą dalszą godzinę pracy $\frac{1}{48}$ część płacy tygodniowej.

Za pracę w niedzielę i ustawowe dni świąteczne należy wypłacać dodatkowe wynagrodzenie, wynoszące $\frac{1}{48}$ część płacy tygodniowej za każdą przepracowaną godzinę, a poza tym dodatek w wysokości 50 %.

4. O ile zejdzie się więcej dodatków za czas, to płacić należy tylko każdorazowo wyższy dodatek.

5. Żydzi nie otrzymują dodatku za czas.

§ 4

Uregulowanie uposażeń i płac.

1. W zakresie wynagrodzeń dzieli się Okręg Radom na trzy klasy miejscowości. Należą do:

klasy miejscowości I: Radom, Tschenstochau, Kielce;

klasy miejscowości II: Petrikau, Tomaszow-Mazowiecki, Radomsko, Starachowice, Ostrowiec i Skarżysko-Kamienna;

klasy miejscowości III: wszystkie inne miejscowości.

2. Uposażenia miesięczne wynoszą dla:

	w klasie miejscowości		
	I	II	III
	złotych		
a) pracowników nie posiadających bankowego lub odpowiadającego bankowemu wstępnego wykształcenia handlowego, w szczególności ekspedientów i innych kupieckich sił pomocniczych oraz stenotypistek			
do ukończonego 20 roku życia .	150	135	125
do ukończonego 23 roku życia .	190	175	165
do ukończonego 27 roku życia .	210	195	185
do ukończonego 30 roku życia .	240	225	210
po ukończonym 30 roku życia .	260	250	240
b) pracowników posiadających bankowe lub odpowiadające bankowemu wstępne wykształcenie handlowe, w szczególności sekretarzy, korespondentów, pomocników księgowych, płatników (posłańców kasowych), registratorów itp.			
do ukończonego 20 roku życia .	200	180	155
do ukończonego 23 roku życia .	235	215	185
do ukończonego 27 roku życia .	270	250	215
do ukończonego 30 roku życia .	305	285	245
do ukończonego 35 roku życia .	340	320	280
po ukończonym 35 roku życia .	380	360	320
c) pracowników jak pod b), jednak z odpowiedzialnym zakresem pracy, w szczególności korespondentów władających kilkoma językami, samodzielnych księgowych, głównych kasjerów itp.			
do ukończonego 24 roku życia .	265	240	200
do ukończonego 27 roku życia .	320	295	255
do ukończonego 30 roku życia .	380	355	315
do ukończonego 35 roku życia .	430	410	370
po ukończonym 35 roku życia .	490	470	430

	w klasie miejscowości		
	I	II	III
	złotych		
d) pracowników jak pod c), posiadających wysokie kwalifikacje			
do ukończonego 24 roku życia .	300	280	240
do ukończonego 27 roku życia .	375	355	315
do ukończonego 30 roku życia .	450	430	390
do ukończonego 35 roku życia .	525	505	465
po ukończonym 35 roku życia .	600	580	540

3. Płace miesięczne wynoszą dla:

a) chłopców do posyłek (chłopców biurowych), starszych chłopców, gońców, posługaczy			
do ukończonego 16 roku życia .	85	80	70
do ukończonego 18 roku życia .	100	90	80

b) woźnych bankowych, posłańców biurowych, obsługaczy wind			
do ukończonego 20 roku życia .	125	115	100
do ukończonego 23 roku życia .	140	130	120
do ukończonego 27 roku życia .	160	150	140
do ukończonego 30 roku życia .	180	170	160
po ukończonym 30 roku życia .	200	190	180

4. Płace tygodniowe wynoszą dla:

a) kierowców pojazdów mechanicznych z ukończonym wykształceniem rzemieślniczym, palaczy i rzemieślników, z ukończoną nauką przy 60 godzinnym tygodniowym czasie pracy			
do ukończonego 20 roku życia .	50	45	40
do ukończonego 24 roku życia .	58	54	48
po ukończonym 24 roku życia .	65	60	55

b) kierowców bez ukończonego wykształcenia rzemieślniczego przy 60 godzinnym tygodniowym czasie pracy			
do ukończonego 20 roku życia .	45	40	35
do ukończonego 24 roku życia .	50	45	40
po ukończonym 24 roku życia .	55	50	46

c) odźwiernych i dozorców przy 72 godzinnym tygodniowym czasie pracy			
do ukończonego 20 roku życia .	45	40	35
do ukończonego 24 roku życia .	50	45	40
po ukończonym 24 roku życia .	55	50	46

d) kobiet do sprzątania przy 48 godzinnym tygodniowym czasie pracy			
do ukończonego 20 roku życia .	24	22	18

5. Miesięczne zapomogi dla uczniów wynoszą:			
w 1. roku nauki	50	40	35
w 2. roku nauki	70	60	50
w 3. roku nauki	90	80	65

6. Pobierający uposażenia miesięczne, wykonujący w porównaniu z pozostałymi pracownikami przedsiębiorstwa specjalne funkcje, mogą do swych uposażeń otrzymywać dodatek za sprawność. Dodatek za sprawność może być przyznany najwyżej do 20 % pracowników danej grupy wynagrodzenia i nie może przekraczać 10 % uposażenia.

7. Kobiety otrzymują 80 % stawek uposażeniowych wymienionych pod punktem 2a) do c).

8. Uposażenia i płace obniża się dla żydów o 20 %, dla żydówek o 30 %; por. rozporządzenie o definicji pojęcia „żyd“ w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 24 lipca 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 231).

Żydzi nie mogą być kierownikami i wobec tego nie mogą pobierać wynagrodzeń według punktu 2b) do d). Żydzi nie otrzymują dodatków za sprawność.

§ 5

Urlop.

Urlop normują obowiązujące ustawowe przepisy.

§ 6

Wypowiedzenie.

Odnośnie do wypowiedzenia stosunku pracy zatrudnionych obowiązują istniejące przepisy ustawowe.

Stosunek zatrudnienia żydów można wypowiedzieć każdorazowo z końcem następnego dnia roboczego. Postanowienia o dopuszczalności bezterminowego zwolnienia nie zostają skutkiem tego naruszone.

§ 7

Wygaśnięcie roszczeń.

Roszczenia wynikające ze stosunku pracy gasną, jeżeli nie dochodzi się ich przeciwko przedsiębiorstwu najpóźniej 6 miesięcy po płatności, albo w ciągu 8 tygodni po wystąpieniu z przedsiębiorstwa.

Obliczenie płacy, jak i wypłaconą kwotę należy natychmiast sprawdzić; jeżeli kwota pieniężna nie zgadza się z wykazem płacy, to należy ewentualne roszczenia zgłosić bezzwłocznie placówce uskuteczniającej wypłatę.

§ 8

Wejście w życie.

1. Ordynacja taryfowa wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1942 r.

2. Jednocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie umowy zbiorowe i wszystkie inne umowy i zarządzenia, wchodzące w zakres mocy obowiązującej niniejszej ordynacji taryfowej.

Ordynacja taryfowa

dla kupieckich i technicznych pracowników umysłowych przemysłu, handlu hurtowego i handlu detalicznego w Okręgu Radom

(Rejestr taryfowy Nr. 76/1).

Z dnia 15 kwietnia 1942 r., wydanego w Nr. 69 Dziennika Urzędowego z 31 sierpnia 1942.

Na podstawie § 3 ust. 1 rozporządzenia o unormowaniu warunków pracy oraz ochronie pracy w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 31 października 1939 r. (Dz. Rozp. GG. str. 13) w połączeniu z piątym rozporządzeniem wykonawczym z dnia 14 grudnia 1940 r. (Dz. Rozp. GG. II str. 560) wydaję następującą ordynację taryfową:

§ 1

Zakres mocy obowiązującej.

1. Pod względem terytorialnym:

Okręg Radom.

2. Pod względem fachowym:

Przedsiębiorstwa przemysłu, handlu hurtowego i handlu detalicznego.

3. Pod względem osobowym:

Wszyscy kupieccy i techniczni pracownicy umysłowi, jak i terminatorzy.

Ordynacja taryfowa nie dotyczy obywateli niemieckich.

§ 2

Czas pracy.

1. Normalny czas pracy w dniach roboczych z wyłączeniem przerw wynosi 48 godzin w tygodniu.

2. Przy ustawowych dniach świątecznych przypadających na dnie powszednie zmniejsza się normalny czas pracy o godziny pracy, które odpadły w tych dniach świątecznych.

§ 3

Praca nadliczbowa.

1. Ze względu na ruch przedsiębiorstwa można przedłużyć normalny tygodniowy czas pracy do 60 godzin.

2. Każdą nadliczbową godzinę pracy, wykonaną na zarządzenie, należy wynagradzać w wysokości $\frac{1}{200}$ uposażenia miesięcznego.

3. Za godziny pracy, przepracowane ponad 60 godzin tygodniowo względnie 10 godzin dziennie, należy wypłacić ponadto dodatek w wysokości 25 %.

4. Za pracę w niedziele i ustawowe dni świąteczne należy wypłacić za każdą godzinę pracy $\frac{1}{200}$ uposażenia miesięcznego i ponadto dodatek w wysokości 50 %. O ile więcej się więcej dodatków za czas, to płacić należy tylko każdorazowo wyższy dodatek.

5. Żydzi nie otrzymują dodatku za czas.

§ 4

Unormowanie uposażeń.

1. W zakresie wynagrodzeń dzieli się Okręg Radom na trzy klasy miejscowości. Należą do:

klasy miejscowości I: Radom, Tschenstochau, Kielce;

klasy miejscowości II: Petrikau, Radomsko, Tomaszów, Starachowice, Ostrowiec, Skarżysko-Kamienna;

klasy miejscowości III: wszystkie inne miejscowości.

2. Uposażenia miesięczne wynoszą dla:

A. Młodocianych pracowników umysłowych.

a) Kupieckich pracowników umysłowych do ukończonego 20 roku życia z prawidłowo ukończonym okresem nauki

	w klasie miejscowości		
	I	II	III
	złotych		
w pierwszym roku po nauce . . .	90,—	85,—	80,—
w drugim roku po nauce . . .	105,—	100,—	90,—
w trzecim roku po nauce . . .	125,—	115,—	100,—

b) pracowników umysłowych do ukończonego 20 roku życia bez prawidłowo ukończonego okresu nauki

po ukończonym 15 roku życia . . .	80,—	70,—	65,—
po ukończonym 17 roku życia . . .	90,—	85,—	80,—
po ukończonym 19 roku życia . . .	105,—	100,—	90,—

B. Kupieckich pracowników umysłowych.

a) Pracowników umysłowych, wykonujących przeważnie czynności schematyczne, np. piszących na maszynie według wzoru i takich, którzy nie posiadają znajomości stenografii, kopistów, zeszywaczy i reponujących, telefonistów, woźnych biurowych i kasowych, ekspedientów korespondencji, pisarzy warsztatowych, stenotypistów i stenotypisek, o ile nie odpowiadają warunkom pod b) i c):

po ukończonym 20 roku życia . . .	125,—	115,—	110,—
po ukończonym 21 roku życia . . .	140,—	130,—	120,—
po ukończonym 23 roku życia . . .	160,—	150,—	140,—
po ukończonym 27 roku życia . . .	180,—	170,—	160,—
po ukończonym 30 roku życia . . .	200,—	190,—	180,—

b) pracowników umysłowych wykonujących zwyczajne czynności kupieckie, np. stenotypistów i stenotypisek, którzy wykazują co najmniej 5-letnią praktykę i rejestrują 150 sylab na minutę; buchalterów pomocniczych, kontrolistów, fakturzystów, korespondentów, sił pomocniczych registratury i kartoteki, rejestratorów, prowadzących księgi składowe magazynierów, sił pomocniczych kalkulacji i statystyki, telefonistów, obsługujących większe centrale, telegrafistów, sekretarzy, prowadzących kartotekę, drugich sił sprzedaży, kasjerów sklepowych, pracowników umysłowych dla odbioru i ekspedycji towaru, dla wysyłki, sił pomocniczych dla dekorowania:

po ukończonym 20 roku życia . . .	150,—	135,—	125,—
po ukończonym 21 roku życia . . .	170,—	155,—	145,—
po ukończonym 23 roku życia . . .	190,—	175,—	165,—
po ukończonym 27 roku życia . . .	215,—	200,—	190,—
po ukończonym 30 roku życia . . .	240,—	225,—	215,—

e) pracowników umysłowych, którzy podług ogólnych wskazań załatwiają samodzielnie trudne prace i wykonują prace o większym znaczeniu i większej odpowiedzialności: np. korespondentów, buchalterów, buchalterów skladowych, zarządców składów, rejestratorów, kalkulatorów wstępnych i wynikowych, kontrolerów cen i rachunków dla przywozu towarów, wystawców rachunków, wysyłających, stenotypistów i stenotypistek, władających dwoma językami, sekretarzy, akwizytorów, prowadzących kartotekę, 1. sił do sprzedaży, 2. dekoratorów, kasjerów sklepowych przy kasach zbiorowych, sił do sprzedaży w przedsiębiorstwach, w których one czynne są samoistnie w zastępstwie kierownika sprzedaży lub właściciela interesu:

	w klasie miejscowości		
	I	II	III
	złoty ch		
do ukończonego 24 roku życia	210,—	190,—	175,—
do ukończonego 27 roku życia	240,—	220,—	190,—
do ukończonego 30 roku życia	280,—	260,—	230,—
po ukończonym 30 roku życia	320,—	300,—	270,—

d) pracowników umysłowych wykonujących samoistne czynności, posiadających rozległe kupieckie znajomości specjalne i sprawujących ważne czynności służbowe (czynności dyspozycyjne i prawo nadzoru): np. pierwszych samodzielnych korespondentów, korespondentów władających dwoma językami, pierwszych buchalterów samodzielnych, samodzielnych kasjerów dla kas głównych, pierwszych fakturzystów samodzielnych, samodzielnych zakupujących, samodzielnych kalkulatorów wstępnych i wynikowych, pierwszych samodzielnych zarządców składu wielkich składów, zarządców rejestratury, pierwszych wysyłających samodzielnych, pierwszych sił do sprzedaży z samoistnym prawem zakupu, zastępczych kierowników oddziałów mniejszych oddziałów, kierowników filij, sił do sprzedaży w przedsiębiorstwach, w których czynne są one równocześnie jako osoby nadzorujące:

	w klasie miejscowości		
	I	II	III
	złoty ch		
aż do ukończonego 24 roku życia	280,—	265,—	250,—
aż do ukończonego 27 roku życia	340,—	320,—	300,—
aż do ukończonego 30 roku życia	400,—	380,—	360,—
aż do ukończonego 35 roku życia	480,—	460,—	430,—
po ukończonym 35 roku życia	550,—	530,—	500,—

C. Technicznych pracowników umysłowych.

a) pracowników wykonujących zwyczajne czynności, np. pracowników pomocniczych, rysowników dla zwyczajnych prac, laborantów:

po ukończonym 20 roku życia	150,—	135,—	125,—
po ukończonym 23 roku życia	170,—	155,—	145,—
po ukończonym 26 roku życia	190,—	175,—	165,—
po ukończonym 29 roku życia	215,—	200,—	190,—
po ukończonym 32 roku życia	240,—	225,—	215,—

b) pracowników z ukończoną nauką w technicznej szkole zawodowej lub takich pracowników, wykonujących odpowiednie świadczenia, których czynności polegają przeważnie na projektowaniu i obliczaniu prostych konstrukcyj i części maszyn podług ogólnych danych i materiałów: np. techników, asystentów przedsiębiorstwa, modelowników, wykonawców wzorców:

po ukończonym 20 roku życia	180,—	160,—	140,—
po ukończonym 23 roku życia	220,—	200,—	180,—
po ukończonym 26 roku życia	260,—	240,—	220,—
po ukończonym 29 roku życia	300,—	280,—	260,—
po ukończonym 32 roku życia	350,—	330,—	300,—

c) pracowników z wykształceniem jak pod b), których czynności polegają na samodzielnym projektowaniu i obliczaniu mniejszych urządzeń lub części wielkich urządzeń: np. kierowników budowy, inżynierów ruchu, konstruktorów, chemików, o ile ze względu na ich od-

powiedzialność i czynności nie należy ich zaszeregować do grupy pracowników d);

	w klasie miejscowości		
	I	II	III
	złoty ch		
po ukończonym 20 roku życia	200,—	180,—	160,—
po ukończonym 23 roku życia	250,—	230,—	210,—
po ukończonym 26 roku życia	300,—	280,—	260,—
po ukończonym 29 roku życia	350,—	330,—	310,—
po ukończonym 32 roku życia	400,—	380,—	360,—

d) pracowników, którzy wykonują samodzielnie trudne prace techniczne; np. samodzielnych kierowników technicznych poszczególnych przedsiębiorstw w wielkich zakładach, pracowników, których czynności polegają na odpowiedzialnym projektowaniu i obliczaniu wielkich urządzeń i maszyn lub odpowiednich innych samodzielnych i odpowiedzialnych czynnościach:

w 1 do 3 roku tych czynności			
włącznie	250,—	230,—	210,—
w 4 do 6 roku tych czynności			
włącznie	360,—	340,—	320,—
w 7 do 9 roku tych czynności			
włącznie	480,—	460,—	440,—
z więcej niż 9 latami tych czynności	600,—	580,—	560,—

D. Wermistrzów.

a) Podmajstrzych i nadzorców, którzy pomagają majstrowi i przeważnie nadzorują niekwalifikowanych lub przyuczonych robotników:

w 1 do 3 roku tych czynności			
włącznie	210,—	200,—	190,—
z więcej niż 3 latami tych czynności	240,—	225,—	215,—

b) podmajstrzych i nadzorców, jak pod a), którzy przeważnie nadzorują kwalifikowanych robotników:

w 1 do 3 roku tych czynności			
włącznie	230,—	220,—	210,—
z więcej niż 3 latami tych czynności	280,—	270,—	260,—

c) majstrów, którzy przeważnie nadzorują niekwalifikowanych lub przyuczonych robotników:

w 1 do 3 roku majsterstwa			
włącznie	240,—	225,—	215,—
w 4 do 6 roku majsterstwa			
włącznie	280,—	265,—	255,—
w 7 do 9 roku majsterstwa			
włącznie	320,—	305,—	295,—
z więcej niż 9 latami majsterstwa	360,—	345,—	335,—

d) majstrów, którzy przeważnie nadzorują kwalifikowanych robotników:

w 1 do 3 roku majsterstwa			
włącznie	330,—	320,—	300,—
w 4 do 6 roku majsterstwa			
włącznie	370,—	360,—	340,—
w 7 do 9 roku majsterstwa			
włącznie	410,—	400,—	380,—
z więcej niż 9 latami majsterstwa	450,—	440,—	420,—

e) nadmajstrzych, którym obok kierownika przedsiębiorstwa podlegają wszystkie oddziały przedsiębiorstwa lub wszyscy majstrowie:

w 1 do 5 roku nadmajsterstwa			
włącznie	400,—	380,—	360,—
z więcej niż 5 latami nadmajsterstwa	550,—	530,—	510,—

3. Kupieccy i techniczni terminatorzy otrzymują miesięczne zapomogi; wynoszą one:

w 1 roku nauki	50,—	40,—	40,—
w 2 roku nauki	65,—	55,—	55,—
w 3 roku nauki	75,—	65,—	65,—

Jeśli terminatorzy dostają mieszkanie i wyżywienie, otrzymują kieszonkowe; wynosi ono:

	w klasie miejscowości		
	I	II	III
	z ł o t y c h		
w 1 roku nauki	20,—	15,—	15,—
w 2 roku nauki	25,—	20,—	20,—
w 3 roku nauki	35,—	30,—	30,—

4. Kupieccy i techniczni pracownicy umysłowi, którzy w porównaniu z innymi pracownikami przedsiębiorstwa wykonują specjalne świadczenia, mogą otrzymać dodatek za sprawność w wysokości 10 % do uposażeń, wymienionych pod punktem 2 ust. B i C pozycje a do d. Dodatek za sprawność może otrzymać najwyżej 20 % pracowników umysłowych danej grupy uposażeniowej i nie może przekroczyć 10 % uposażenia.

5. Wymienione pod punktem 2 uposażenia obniża się dla żydów o 20 %, dla żydówek o 30 %; por. rozporządzenie o definicji pojęcia „żyd“ w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 24 lipca 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 231).

Żydzi nie mogą być kierownikami i dlatego nie mogą być wynagradzani według punktów 2 B d; C c, C d, D c, D d i D e.

Żydzi nie otrzymują dodatku za sprawność.

§ 5

Urlop.

Urlop normują obowiązujące ustawowe przepisy.

§ 6

Wypowiedzenie.

Odnosnie do wypowiedzenia stosunku pracy zatrudnionych obowiązują istniejące ustawowe przepisy.

Stosunek zatrudnienia żydów można wypowiedzieć jednocześnie z końcem następnego dnia roboczego. Postanowienia o dopuszczalności bezterminowego zwolnienia nie zostają przez to naruszone.

§ 7

Wygaśnięcie roszczeń.

Roszczenia wynikające ze stosunku pracy gasną, jeżeli nie dochodzi się ich przeciwko przedsiębiorstwu najpóźniej 6 miesięcy po płatności albo w ciągu 8 tygodni po wystąpieniu z przedsiębiorstwa.

Obliczenie płacy jak i wypłaconą kwotę płacy należy natychmiast sprawdzić; jeżeli kwota pieniężna nie zgadza się z wykazem płacy, to należy ewentualne roszczenia zgłosić bezzwłocznie placówce uskuteczniającej wypłatę.

§ 8

Wejście w życie.

1. Ordynacja taryfowa wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1942 r.

2. Jednocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie umowy zbiorowe i wszystkie inne umowy i zarządzenia, wchodzące w zakres mocy obowiązującej niniejszej ordynacji taryfowej.

PORADY § PRAWNE

Objaśnienia w sprawie ubezpieczeń spółdzielni

Znaczna liczba nieporozumień, jakie wynikają między spółdzielniami i zakładami ubezpieczeń, a doprowadzają nieraz do opóźnienia ubezpieczenia, obniżenia procentu w razie szkody czy podwyższenia stawki ubezpieczeniowej, są następstwem nieuwzględnienia wypełniania wniosków ubezpieczeniowych. Aby temu zapobiec, podajemy dodatkowo poniższe wskazówki:

1. Przy podawaniu przedmiotu ubezpieczenia spółdzielnia często miesza przedmiot ubezpieczenia, podając towary o różnych stawkach ubezpieczenia w sumie łącznej, wskutek czego zakład ubezpieczeń oblicza składkę dla całości towarów według stawki dla towaru, należącego do grupy o stawce najwyższej.

W razie, gdy suma ubezpieczenia jest duża, różnica wysokości składki na niekorzyść spółdzielni może stanowić poważną sumę.

Prosimy zatem we własnym interesie przedmiot ubezpieczenia wypisywać kolejno, dokładnie według grupy, którą podajemy poniżej: (stawka od 1000,— zł)

a) artykuły techniczne, materiały budowlane, farby, len, maszyny, wyroby metalowe, nafta, nawozy sztuczne, narzędzia rolnicze, smary, składy soli — s t a w k a zł 3,38;

b) jaja, towary mydlarskie, materiały piśmienne, miód, nasiona, owoce, zboża — s t a w k a zł 5,40;

c) galanteria, konfekcja, towary norymberskie, towary spożywcze — s t a w k a zł 9,45.

Wyłączoną z tych stawek jest stawka na ubezpieczenie tytoniu (22,— zł), z tym, że 25 % ryzyka przerzuca zakład ubezpieczeń na ubezpieczonego.

2. W razie, jeżeli spółdzielnia nie posiada oryginalnego formularza wniosku i pisze zwykły list, musi pamiętać o wypełnieniu następujących punktów:

1. Nazwisko i dokładny adres ubezpieczającego.
2. Suma ubezpieczenia.
3. Przedmiot ubezpieczenia.
4. Dokładne miejsce ubezpieczenia.
5. Dokładny czas trwania ubezpieczenia.

Odnosnie do punktu 3-go należy podać dokładnie, w jakim budynku znajduje się przedmiot ubezpieczenia, jaka jest jego konstrukcja, czy jest to budynek drewniany, murowany, czy pokryty blachą, słomą, papą itd. Ponadto należy podać dokładną ilość drzwi i okien.

Przy ubezpieczeniach kradzieżowych należy dokładnie opisać zamknięcia: (np. troje drzwi i dwa okna). Okna mają kratę żelazną, 2 drzwi zabitych, a jedno posiadają zamek „wertheim“.

Niezależnie od powyższych wskazówek prosimy zwrócić uwagę na niżej podane artykuły w „Spółdzielcy“, omawiające sprawę ubezpieczeń spółdzielni:

1. „Spółdzielnia“ Nr. 5 z dnia 10 marca 1942 r., strona 96—99, ubezpieczenie od ognia.

2. „Spółdzielca“ Nr. 10 z dnia 25 maja 1942 r., strona 215—218, ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem.

3. „Spółdzielca“ Nr. 11 z dnia 10 czerwca 1942 r., strona 239, ubezpieczenie od ognia.

4. „Spółdzielca“ Nr. 12 z dnia 25 czerwca 1942 r., strona 264—266, ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.

5. „Spółdzielca“ Nr. 16 z dnia 25 sierpnia 1942 r., strona 359, ubezpieczenie inkasentów od rabunku.

6. „Spółdzielca“ Nr. 17 z dnia 10 września 1942 r., strona 385, ubezpieczenie koni.

Obowiązek informowania urzędów skarbowych

Na podstawie przepisów art. 60 ordynacji podatkowej wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa, właściciele gospodarstw rolniczych, jak również osoby, które prowadzą przedsiębiorstwo przemysłowe względnie samodzielnie uprawiają wolny zawód, nie wyłączając notariuszów, mają obowiązek udzielić na pisemne żądanie władz skarbowych bezpłatnych informacji o wszelkich stosunkach i faktach, mających znaczenie przy ustalaniu obowiązku podatkowego osób trzecich. Za niewykonanie żądania władz skarbowych w tym względzie, można nałożyć karę porządkową do 500 zł. na podstawie art. 185 ordynacji podatkowej.

Informacji należy udzielić na piśmie, chyba, że załatwienie pisemne byłoby związane z takim nakładem czasu i pracy, że trudno byłoby żądać tego od mającego udzielić informacji. Jeżeli tak jest, mający udzielić informacji winien powiadomić daną władzę skarbową oraz pozostać do dyspozycji jej odpowiednie pisma i księgi handlowe i umożliwić władzy skarbowej porobienie odpowiednich odpisów i wyciągów przez jej własnych urzędników.

Żądanie udzielenia informacji względnie przeprowadzenia kontroli ksiąg na okoliczność stanu oszczędności i lokat w instytucjach kredytowych może być postawione tylko w wypadkach wyjątkowych na podstawie pisemnego zarządzenia Generalnego Gubernatora dotyczącego poszczególnego wkładu.

Znakowanie bydła rzeźnego

W wielu wypadkach przedsiębiorstwa handlu bydłem, względnie ich agentury, zakładają sztukom bydła rzeźnego na targach powiatowych i rzeźnych własne kolczyki dla swojej prywatnej ewidencji.

Z chwilą, kiedy wszystko było rzeźne bez wyjątku zostało poznakowane kolczykami rządowymi, wszelkie prywatne znakowanie bydła jest zakazane. Przedsiębiorstwa handlu bydłem, agentury, rzeźnicy, wagowi itd. mają dla swojej ewidencji posługiwać się numerami umieszczonymi na kolczykach bydła.

W Dystrykcie Galicji dozwolone jest aż do czasu ukończenia rejestracji bydła posługiwanie się starym systemem znakowania w tym dystrykcie używanym.

Podatki państwowe z dodatkami komunalnymi

7 października: Wpłata do kasy Urzędu Skarbowego podatku od wynagrodzeń wypłaconych we wrześniu 1942 r., obliczonego według nowych przepisów o podatku od wynagrodzeń.

15 października: Wpłata do kasy Urzędu Skarbowego od obrotu uzyskanego w miesiącu wrześniu miesięcznej zaliczki na podatek obrotowy 1942 r. przez płatników, których roczny obrót przekroczył w roku 1941 kwotę 50 000 zł.

15 października: Wpłata do gminy podatku od sumy płac za miesiąc wrzesień tych przedsiębiorstw, które w roku kalendarzowym 1941 wypłaciły pracownikom zakładów pracy, położonych w gminie, więcej niż 30 000 zł, chyba, że gmina zarządziła kwartalną zapłatę podatku.

1—31 października: Wpłata zaległych podatków, rozłożonych przez Urząd Skarbowy na raty płatne w październiku 1942.

Oplaty komunalne i świadczenia socjalne

10 października: Wpłata do Ubezpieczalni Społecznej wkładek ubezpieczeniowych od choroby i od wypadków tudzież wpłaty na fundusze: emerytalny, pracy i bezrobocia, od płac wypłaconych we wrześniu 1942.

Wpłata do kasy właściwego Urz. gmin. daniny od mieszk. potrąconej od uposażeń w miesiącu wrześniu.

Wpłata do kasy właściwego Urzędu gminnego daniny od mieszkańców przez osoby, którym zarządy gminne wymierzają daninę, według nakazu płatniczego.

1—31 października: Wpłata do kasy Zarządu Miejskiego miesięcznej opłaty wodociągowej, kanałowej i za czyszczenie jezdni i ulic, w wysokości podawanej każdorazowo w nakazie płatniczym.

U w a g a : Po upływie powyższych terminów uważa się płatnika za znajdującego się w zwłoce; doliczone zostaną procenty zwłoki, a cała kwota podlega przymusowemu ściągnięciu.

KRONIKA ZWIĄZKOWA

Kurs owocarsko-warzywniczy

W stwierdzeniu, że owocarstwo i warzywnictwo ma na terenie Generalnego Gubernatorstwa olbrzymią przyszłość przed sobą, nieścisła była równocześnie przyznanie, że roz-

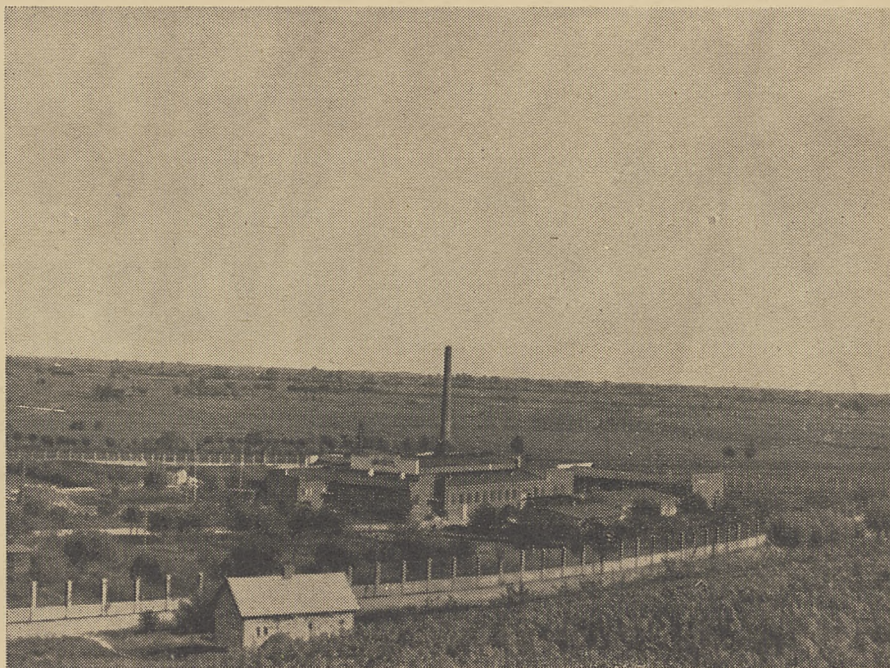
wój tej gałęzi produkcji, a zwłaszcza jej popularyzacja, rozwój wszedł jest jeszcze stosunkowo niewielki. Nie brak bowiem wszelkich warunków klimatycznych i glebowych, nie brak jednostkowej inicjatywy, która dochodzi do doskonałych, ponadprzeciętnych wyników w hodowli szlachetnych gatunków, są dobre gospodarstwa szkółkowe, lecz dużo jeszcze pracy trzeba będzie włożyć w rozpowszechnienie najbardziej odpowiednich i dostosowanych do warunków odmian oraz w pracę instruktorską wśród szeregi warstw wiejskich a także miejskich (ogródki działkowe), zanim owocarstwo i warzywnictwo stanie na należytym poziomie.

Ponadto czasy wojenne stwarzają warunki rozbudowy

przetwórczości owoców i jarzyn, suszarnictwa oraz całego szeregu innych rodzajów konserwacji, tak że i obecnie pod tym względem osiągnięte doświadczenia oraz wzmożone zapotrzebowanie na surowiec są poważnymi czynnikami rozwoju nie tylko na obecne aktualne potrzeby lecz także na czasy normalne.

Inicjatywa spółdzielcza w dziedzinie owocarstwa i warzywnictwa posiada to samo znaczenie, które osiągnęła w innych dziedzinach produkcji rolniczej. Zrzeszenie drobnych producentów, z których każdy z osobna minimalne tylko osiąga nadwyżki na sprzedaż, w jedną silną organizację, dbającą poza zorganizowaniem zbytu produktów i zakupu potrzebnych pomocy hodowlanych, o zaprowadzenie lepszych i wydajniejszych gatunków, odpowiednie pielęgnowanie sadów i ogrodów, wykorzystanie nieużytków itp. miałoby dla ruchu spółdzielczego ogromne znaczenie. Gdyby jeszcze rozpowszechnić dotychczasowe na niektórych terenach owocarsko-warzywniczych przez spółdzielnie osiągnięte wyniki w powiązaniu zrzeszeń producentów ze spółdzielczym warsztatem przetwórczym, można by mówić o względnym spełnieniu zadań w omawianej dziedzinie.

Wśród szeregu prac czysto organizacyjnych Związek Spółdzielni w Generalnym Gubernatorstwie nie zaniedbuje pracy instruktorskiej technicznej. Po kursie hodowlanym i przetwórstwa mięsnego odbytym w Warszawie, Związek zorganizował w czasie od 5 września do 1 października br. kurs owocarsko-warzywniczy w Dwikozach pow. sandomierskiego. Trafność wyboru terenu potwierdzi każdy znający warunki geograficzno-gospodarcze terenów Generalnego Gubernatorstwa, z punktu widzenia spółdzielczego natomiast miejsce wybrane na odbycie kursu jest tym bardziej odpowiednie, że w Dwikozach działa już od roku 1935 związkowa Spółdzielnia Owocarsko-Warzywnicza oraz prosperują Zakłady Przetwórcze owoców i warzyw Centrali Handlowej i Związku „Społem”.

Ogólny widok Wytwórni przetworów owocowych i jarzynowych Centrali Handlowej „Społem”, w Dwikozach

Stąd też uczestnicy kursu wiadomości teoretyczne objęte programem mogli sprawdzać praktycznie na miejscu. Doskonałą ilustracją form organizacyjnych i techniki prowadzenia spółdzielczego przedsiębiorstwa handlowego owocarsko-warzywniczego przedstawia miejscowa spółdzielnia, w której również można było zapoznać się ze sposobami przechowywania owoców, sortowaniem i pakowaniem produktów.

Poza przygotowaniem owoców i warzyw do dostaw konsumentowi w stanie świeżym, uczestnicy kursu mieli okazję zaznajomienia się z procesem powstawania najrozmaitszych przetworów, od surowek począwszy a skończywszy na produktach suszonych. Sposobność ku temu dają technicznie na wysokim poziomie postawione Zakłady Przetwórcze Związku Społem w Dwikozach.

W programie swoim kurs nie ograniczył się do owoców i warzyw hodowlanych lecz objął również zagadnienie zbioru konserwacji spożytkowania owoców i jagód dziko rosnących, grzybów i ziół.

Wyłożenie programu kursu oraz kierownictwo zajęciami praktycznymi objęło 12 fachowców. Poza tym uczestnicy zwiedzali okoliczne wzorowe gospodarstwa owocarskie i warzywnicze szkółki drzew owocowych.

Na teoretyczny program kursu złożyły się następujące przedmioty: Zasady spółdzielcze, organizacja spółdzielczości w Generalnym Gubernatorstwie, Spółdzielnia forma zbytu produktów ogrodniczych, statut spółdzielni owocarsko-warzywniczej, Zakładanie tego typu spółdzielni, Organizacja techniki i biurowości, prowadzenie handlu produktami ogrodniczymi przez spółdzielnie rolniczo-handlowe, warunki naturalne produkcji ogrodniczej w Generalnym Gubernatorstwie, stan obecnej produkcji ogrodniczej w GG., drogi prowadzące do podniesienia produkcji, wybór miejsc na zakładanie sadów i warzywników, szkółki drzew owocowych, odmiany handlowe owo-

Grupa uczestników kursu owocarsko-warzywniczego w Dwikozach

Magazyny Spółdzielni Owocarsko-Warzywej w Dwikożach

ców i warzyw, pielęgnacja sadów, zapobieganie pojawieniu się szkodników i chorób drzew owocowych, środki grzy-

do dalszego rozwoju warzywnictwa i owocarstwa, tak ważnego dla wyżywienia kraju.

Nowy magazyn zbożowo-towarowy

Na całej polaci Podkarpacia brak było dotychczas większego śpichrza zbożowo-towarowego, co zwłaszcza w czasach wojennych, kiedy kwestia odpowiedniego przechowywania produktów żywnościowych ma kapitalne znaczenie dla całokształtu gospodarki wyżywienia, dawało się odczuć. Spółdzielnie rolniczo-handlowe jako najważniejsze komórki terenowe w akcji skupu zboża kontyngentowego oraz wszystkich innych produktów rolnych objętych reglamentacją, budują coraz to nowe i coraz to większe magazyny i śpichrze, ażeby sprostać zadaniom wynikającym z akcji skupu z roku na rok zwiększających się doślaw kontyngentowych.

Ostatnio oddany został do użytku wzorowy nowoczesny magazyn zbożowo-towarowy, własność Spółdzielni Rolniczo-Handlowej „Kosa” w Limanowej.

Poświęcenie i oddanie do użytku magazynu odbyło się w dniu 26 września b. r. O godzinie 11 miejscowy duszpasterz dokonał poświęcenia gmachu a w godzinę później nastąpiło przyjęcie do użytku przez władze. Oprócz miejscowych przedstawicieli i władz spółdzielni, przybyli przedstawiciele Rządu Generalnego Gubernatorstwa z Dr. Höflingiem i inż. Kitziem na czele, Starosta nowosądecki p. Magge oraz przedstawiciele Okręgowych Związków Spół-

bobójcze i owadobójcze, spryskiwacze i ich używanie, czas i sposoby zbiorów owoców, sortowanie i pakowanie owoców i warzyw, opakowanie standardowe i transport, przechowywanie owoców i warzyw, czas i sposoby zbiorów jagód leśnych i grzybów i ziół, sortowanie i pakowanie tychże, suszenie i przechowywanie jagód leśnych, grzybów i ziół, ocena i gatunki miodu, skup i przechowywanie miodu, przetwórstwo owoców, warzyw, jagód leśnych, grzybów i ziół oraz suszenie, kwaszenie, soki i soki, wina, marmelady i powidła, konserwy w puszkach i słojach, inne przetwory, ujemne następstwa dzierzawienia ogrodów osobom prywatnym, wpływ kontraktów na planowość i opłacalność produkcji ogrodnictwa, handel gotówkowy i komisowy, puling i trudność zastosowania go w naszych warunkach, spółdzielczość ogrodnictwa w GG. i w innych krajach. Kurs zakończony został egzaminem.

Oczekiwać należy, że uczestnicy kursu rozpowszechnią na terenie swej pracy zasób wiadomości i doświadczeń praktycznych i w ten sposób przyczynią się

dzielnii w Generalnym Gubernatorstwie w Warszawie i Krakowie.

Budowa magazynu rozpoczęta została w roku 1941. Pojemność gmachu wynosi ca 3000 ton zboża, powierzchnia zaś zabudowania dwupiętrowej budowli 420 m.². Śpichrz posiada wewnątrz urządzenie podłogowo-zasiekowe oraz przygotowania do urządzeń mechanicznych, których instalację na razie trzeba było odłożyć. Wewnątrz magazynu znajduje się specjalnie urządzona przechowalnia na owoce i warzywa z odpowiednim urządzeniem wentylacyjnym. Instalacja elektryczna została szczególnie starannie zaprowadzona w specjalnych przewodach marki „Antigran”. Rurki instalacji są stalowo-pancerne.

Własna bocznica kolejowa nadaje magazynowi szczególną wartość. Ukończenie magazynu i jego wyposażenie zawdzięczać należy przede wszystkim energicznemu wysiłkom członków spółdzielni „Kosa”, a szczególnie wytrwałej pracy przewodniczących Zarządu, Rady Nadzorczej oraz kierownika Spółdzielni.

Oddany do użytku magazyn natychmiast zostanie uruchomiony i jeszcze w bieżącym sezonie odda znakomite usługi w ramach akcji kontyngentowej, na przyszłość zaś będzie pierwszym, a miejmy nadzieję nie jedynym śpichrzem na Podkarpaciu.

DR. MAKSYMILIAN LIPIŃSKI

adwokat i Dyrektor Towarzystwa Zaliczkowego w Jaśle

zmarł nagle w dniu 12 września 1942 r.

Piastował urząd Dyrektora w Towarzystwie Zaliczkowym w Jaśle przez 17 lat. Towarzystwo traci w nim człowieka o wysokich wartościach moralnych, o niezmordowanej pracy i o cnotach obywatelskich i zaletach towarzyskich, z powodu których był powszechnie wysoko ceniony i lubiany.

Cześć Jego pamięci.

Towarzystwo Zaliczkowe w Jaśle

OGŁOSZENIA REJESTROWE I STATUTOWE

OBJASNIENIE ZNAKÓW: N-ry DOLNE Z PRAWEJ STRONY: Nr ogłoszenia w plmie i kolejność ogłoszeń kilkakrotnie.

CENNIK OGŁOSZEŃ SPÓŁDZIELNI: Ogłoszenia rejestrowe: pierwszy wpis — zł 80.—; zmiany w rejestrze — zł 30.—, za każde ogłoszenie likwidacyjne — zł 30.—. Ogłoszenie o walnym zgromadzeniu — zł 45.—. Ogłoszenie bilansu w tabeli — zł 80.—, oddzielnie — zł 160.—.

Zmiany statutów

Walne Zebranie członków Spółdzielni Mleczarskiej z ogr. odp. w Bystrowicach uchwaliło w miejsce dotychczas obowiązującego statutu przyjąć nowy statut dla Okręgowej Mleczarni Spółdzielczej według wzoru Związku Rewiz. W związku z tym zniesiono dodatkową odpowiedzialność członków, a pozostawiono tylko odpowiedzialność zadeklarowanymi udziałami. Firma Spółdzielni będzie odłąd brzmiała: „Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Bystrowicach” z odp. udziałami. Udział będzie wynosił zł. 10.— od każdej zadeklarowanej przez członka krowy. Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższe zmiany do zgłoszenia swych roszczeń w terminie trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia celem ich zaspokojenia.

Sp. 651/Ogl. II

Towarzystwo Zaliczkowe w Jasie, Spółdzielnia zarejestrowana z nieograniczoną odpowiedzialnością, zawiadamia w myśl przepisów art. 73 ustawy o spółdzielniach, że Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie odbyte dnia 14 sierpnia 1942 uchwaliło przyjąć nowy statut z firmą: Bank Spółdzielczy z ograniczoną odpowiedzialnością w Jasie (dawniej Towarzystwo Zaliczkowe). W związku z tym obniżono odpowiedzialność nieograniczoną na ograniczoną do 10-krotnej wysokości pierwszego zadeklarowanego udziału. Wzywa się niniejszym wszystkich wierzycieli nie zgadzających się na powyższą zmianę do zgłoszenia swych roszczeń, które Spółdzielnia gotowa jest zaspokoić z tym nadmienieniem, iż tych wierzycieli, którzy w ciągu 3 miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia nie zgłoszą się do Spółdzielni, będzie uważała za zgadzających się na powyższą zmianę.

Sp. 653/Ogl. II

Na Walnych Zgromadzeniach Towarzystwa Zaliczkowego i Kredytowego w Rzeszowie, Spółdzielni z ograniczoną odpowiedzialnością, odbytych w dn. 27 czerwca 1942 i dn. 21 sierpnia 1942 uchwaliło: zmienić dotychczasowy statut i w jego miejsce przyjąć nowy wzoru Związku Rewizyjnego Spółdzielni w G. G., Okręgowego Związku w Krakowie, zmienić dotychczasową nazwę firmy na „Bank Spółdzielczy z odpowiedzialnością ograniczoną w Rzeszowie” (dawniej Towarzystwo Zaliczkowe i Kredytowe), obniżyć jednostkę udziałową ze 100 zł. na 50 zł., płatną na raz w gotówce, i utrzymać nadal odpowiedzialność zadeklarowanymi udziałami i dodatkową 5-krotną ich wysokość. Powyższe podajemy do wiadomości zgodnie z art. 73 ust. o spółdzielniach i oświadczamy, że Spółdzielnia gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego, tj. trzeciego ogłoszenia, wzgl. złożyć do depozytu sądowego kwoty, potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych, wierzycieli zaś, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w ciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać będziemy za zgadzających się na zamierzoną zmianę.

Sp. 661/Ogl. II

Towarzystwo Zaliczkowe Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Grybowie zawiadamia, iż nadzwyczajne walne zebranie członków odbyte w dniu 24 sierpnia 1942 r. uchwaliło przyjąć wzorowy statut zalecony przez Związek, przy czym przyjęło Firmę Spółdzielni na Bank Spółdzielczy im. Dr. Stefczyka z odpowiedzialnością ograniczoną w Grybowie przy równoczesnej zmianie odpowiedzialności dodatkowej. Równocześnie wzywa Towarzystwo Zaliczkowe wierzycieli w myśl przepisu art. 73 ustawy o Spółdzielniach do zgłoszenia ich pretensji, celem zaspokojenia ich przez Spółdzielnię w wypadku, gdyby nie godzili się na uchwalone na powyższym Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu zmiany odpowiedzialności dotychczasowej nieograniczonej na ograniczoną udziałami i dodatkowo do 25-krotnej wysokości 1-go zadeklarowanego udziału. Zarazem Towarzystwo Zaliczkowe zaznacza, iż wierzycieli, którzy w przeciągu trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia o powyższej treści nie zgłoszą swoich pretensji do Spółdzielni, będzie uważała za zgadzających się na wspomnianą zmianę odpowiedzialności.

Sp. 662/Ogl. II

Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni Mleczarskiej w Wólce Dłużewskiej z odpowiedzialnością udziałami uchwaliło w dniu 13 września 1942 r. dotychczasowy udział członkowski, wynoszący 10 zł., podwyższyć do 20 zł. Ponadto uchwaliło Spółdzielnię Mleczarską w Wólce Dłużewskiej połączyć ze Spółdzielnią Mleczarską w Siennicy. Spółdzielnię przyjmującą będzie Spółdzielnia Mleczarska w Siennicy, a przejmowaną Spółdzielnię — Spółdzielnia Mleczarska w Wólce Dłużewskiej. Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższe zmiany, do zgłoszenia swych pretensji celem ich zaspokojenia. Wierzycieli, którzy w ciągu trzech miesięcy od dnia trzeciego ogłoszenia nie zgłoszą się do Spółdzielni, uważać się będzie za zgadzających się na powyższe zmiany.

Sp. 680/Ogl. I.

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Mleczarskiej w Bestwinach z odpowiedzialnością ograniczoną uchwaliło w dniu 13 września 1942 r. znieść dodatkową odpowiedzialność członków za zobowiązania Spółdzielni, a pozostawić odpowiedzialność tylko udziałami. Ponadto uchwaliło dotychczasowy udział członkowski, wynoszący 30 zł., obniżyć do 20 zł. oraz uchwaliło połączyć Spółdzielnię Mleczarską w Bestwinach ze Spółdzielnią Mleczarską w Siennicy. Spółdzielnię przejmującą będzie Spółdzielnia Mleczarska w Siennicy, a przejmowaną Spółdzielnię Mleczarską w Bestwinach. Wzywa się wszystkich wierzycieli nie zgadzających się na powyższe zmiany, do zgłoszenia swych pretensji celem ich zaspokojenia. Wierzycieli, którzy w ciągu trzech miesięcy od dnia trzeciego ogłoszenia nie zgłoszą się do Spółdzielni, uważać się będzie za zgadzających się na powyższe zmiany.

Sp. 681/Ogl. I.

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Mleczarskiej w Glinku, uchwaliło w miejsce dotychczas obowiązującego statutu przyjąć nowy dla Okręgowej Mleczarni Spółdzielczej wedle wzoru Związku Rewizyjnego. W związku z tym zniesiono dodatkową odpowiedzialność pięciokrotną, a pozostawiono odpowiedzialność udziałami. Firma Spółdzielni będzie odłąd brzmiała „Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Glinku”. Udział będzie wynosił 10 zł. od każdej zadeklarowanej krowy. Wzywa się wszystkich wierzycieli, nie zgadzających się

na powyższe zmiany do zgłaszania swych roszczeń w terminie trzymiesięcznym od daty ostatniego ogłoszenia celem ich zaspokojenia. Sp. 687/Ogl. I

Na Walnym Zgromadzeniu członków Kasy Stelczyka Spółdzielni z nieogr. odp. w Moszczyńcu Wyżniej, odbyłym w dniu 20. IX. 1942 r. uchwalono połączyć Kasę Stelczyka z Towarzystwem Zaliczkowym w Starym Sączu, które przyjęło nazwę Bank Spółdzielczy z tym, że będzie on spółdzielnią przejmującą; nadto postanowiono podwyższyć jednostkę udziałową z 10 na 25 zł., oraz zmienić odpowiedzialność nieograniczoną na odpowiedzialność zadeklarowanymi udziałami i dodatkowo 10-krotną ich wysokość. Spółdzielnia podaje do wiadomości, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych, iż jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od ostatniego ogłoszenia uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę.

Sp. 690/Ogl. I

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Mleczarskiej w Grzymkowicach uchwaliło w dniu 20. IX. 1942 r. jednomyślnie dokonać następującej zmiany w statucie: „Zmienić artykuł 14 punkt 2 statutu w ten sposób, iż znosi się dodatkową pięciokrotną odpowiedzialność, a pozostawia się tylko odpowiedzialność udziałami”. Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższą zmianę do zgłaszania swych roszczeń w terminie ustawowym celem ich zaspokojenia.

Sp. 695/Ogl. I

Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa Zaliczkowego w Krośnie, Spółdzielni zarejestrowanej z odpowiedzialnością nieograniczoną, w dniu 30 sierpnia 1942 r. uchwaliło: a) zmianę firmy na: „Bank Spółdzielczy im. Dr. Stefczyka z ograniczoną odpowiedzialnością w Krośnie” — b) Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Oprócz tego ponoszą za zobowiązania Spółdzielni odpowiedzialność dodatkową ograniczoną do 10-krotnej wysokości pierwszego zadeklarowanego udziału. Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 73 ust. o Spółdzielniach, Spółdzielnia oświadcza, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego t. j. trzeciego ogłoszenia. Wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w ciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę statutu.

Sp. 697/Ogl. I

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Mleczarskiej w Tryńcu z ograniczoną odpowiedzialnością, uchwaliło w miejsce dotychczas obowiązującego statutu przyjąć statut nowy dla Okręgowej Mleczarni Spółdzielczej, wedle wzoru Związku Rewizyjnego. W związku z tym zniesiono dodatkową dziesięciokrotną odpowiedzialność a pozostawiono odpowiedzialność udziałami. Firma Spółdzielni będzie odłąd brzmiała „Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Tryńcu z odpowiedzialnością udziałami”. Udział będzie wynosił zł. 10.— od każdej zadeklarowanej krowy. Wzywa się wszystkich wierzycieli, nie zgadzających się na powyższe zmiany do zgłaszania swych roszczeń w terminie trzymiesięcznym od daty ostatniego ogłoszenia, celem ich zaspokojenia.

Sp. 699/Ogl. I

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa składnicy Spółdzielni Rolniczo Spożywczej w Strzyżowie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany statutu — postanawia: wpisać do rejestru Spółdzielni numer rejestru I 50. 2. Firma brzmi: Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba: Strzyżów. Członkowie odpowiadają udziałami. 3. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest zakup, przeróbka i zbył produktów rolnych na własny i komisyjny rachunek oraz kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów, potrzebnych w gospodarstwach rolnych i domowych. Spółdzielnia może prowadzić wyżej wymienione operacje również z nieczłonkami. 4. Udział wynosi zł. 25. Zadeklarowane udziały wpłaca się przy zadeklarowaniu w całości. 5. Członkami zarządu wybrani zostali: Łuszcz Wojciech, Nycz Franciszek, Świętoń Tadeusz. 6. a) Czas trwania Spółdzielni — nieograniczony. b) Pismo przeznaczone do ogłoszeń „Spółdzielnia”. c) Rok obrachunkowy — kalendarzowy. d) Zarząd składa się z 3 członków. Spółdzielnia reprezentują łącznie dwaj członkowie zarządu. e) Ograniczenie uprawnień Zarządu: Zarządowi nie wolno: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komukolwiek gwarancji i zyr grzesnościowych, 4) brać od kogokolwiek grzesnościowych weksli, zyr lub innych gwarancji, 5) nabywać, obciążać i zbywać nieruchomości bez zezwolenia Rady Nadzorczej, 6) zaciągać zobowiązań bez zezwolenia Rady Nadzorczej. f) Przepisy o likwidacji — ustawowe. Data wpisu 26 sierpnia 1942.

Rs 668

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Składnicy Kółek Rolniczych w Łańcucie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany statutu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I 24. I. firma brzmi: Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba Łańcut. Członkowie odpowiadają udziałami. II. Przedmiot przedsiębiorstwa § 4. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest zakup, przeróbka i zbył produktów rolnych na własny i komisyjny rachunek, oraz kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w gospodarstwach rolnych i domowych. Ad 4) Spółdzielnia może wymienione operacje prowadzić również z nieczłonkami. III. udział wynosi 50 zł. płatny w połowie zaraz, resztę w 2 równych ratach kwartalnych. IV. Członek zarządu Inż. Wincenty Ukrzyński. Wykreślono zastępcę członka zarządu inż. Wincentego Ukrzyńskiego. V. Zarząd składa się z 3 członków. Data wpisu 26 sierpnia 1942 r.

RS 668a

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Spożywców „Nasza Przyszłość” w Chmielniku o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 133. I. zmiana §3 statutu. Spółdzielnia może prowadzić działalność gospodarczą również z nieczłonkami. II. członek zarządu Eugeniusz Franczak. III. wykreślono Władysława Franczaka. Data wpisu: 24 sierpnia 1942 r.

Rs. 669

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Mleczarskiej w Skowierzynie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian, postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni I 157: 2) Firma brzmi: Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Skowierzynie z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba Skowierzyn. Odpowiedzialność członków zadeklarowanymi udziałami. 3) Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest prowadzenie wspólnego przerobu i zbytu nabiału i jak dostarczonych przez członków oraz wspólnie nabywanie i dostarczenie członkom artykułów, polrzecznych w gospodarstwie hodowlanym i nabiałowym. Spółdzielnia może nadto rozszerzyć swą działalność na producentów mleka i jaj z terenu swego działania, nie będących jej członkami. Spółdzielnia ma prawo zakładać na terenie swej działalności mleczarnie, zbiornice mleka i jaj, śmietanarnie, składy, filie, sklepy, pijalnie mleka oraz zakłady dla wyrobu serów i innych produktów nabiałowych. 4) Udział wynosi 25 zł. Przy przystąpieniu do Spółdzielni członek wpłaca jeden zł. reszła zaś w 12 równych ratach miesięcznych, które może Zarząd potrącić przy wypłatach za dostarczony nabiał lub jaja. Każdy członek powinien przy przystąpieniu do Spółdzielni zadeklarować, a następnie wpłacić przynajmniej jeden udział od każdej krowy posiadanej w chwili podpisania deklaracji. W razie zwiększenia ilości krow mlecznych członek obowiązany jest najpóźniej w ciągu miesiąca zadeklarować od nowych krow dalsze udziały. Osoby nieposiadające krow powinny zadeklarować przynajmniej jeden udział. 5) Członkowie zarządu: Jan Rychel, Jakub Rajlar, przyjęło ponowny wybór Jana Temaczeńskiego. Wykreślono Franciszka Korgę i Wojciecha Rajlara. 8) Data wpisu 9/6 1942. Rs. 670

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu dnia 9 września 1942. I. RS. II. 95. W rejestrze spółdzielni wpisano przy firmie „Rolnik” Spółdzielnia Rolniczo Handlowa z odpow. udział. w Piwnicznej zmianę § 38 statutu w tym kierunku, iż rok obrachunkowy trwa od 1 lipca do 30 czerwca. Zmianę § 22 przyjmując się do wiadomości Sądu. Rs. 672

Sąd Okręgowy w Rzeszowie sprawa Spółdzielni Mleczarskiej w Wysokiej ad Głogów postanawia: wpisać do rejestru Spółdzielni II 36: Firma brzmi: I. Spółdzielnia Mleczarska z odpowiedzialnością udziałami w Wysokiej. II. Odpowiedzialność członków zadeklarowanymi udziałami. III. Członkowie zarządu Michał Furman, Andrzej Barczak, przyjęło ponowny wybór Józefa Sagana. IV. Wykreślono Franciszka Jaskółę, Jana Krzyżkę. Data wpisu 9. 6. 1942. Rs. 679.

Rejestracja członków zarządu

Sąd Okręgowy w Rzeszowie sprawa Spółdzielni Spożywców „Jutrzenka” w Sieliszach o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 9. I. członek zarządu Stanisław Barłman. II. wykreślono Władysława Mroza. Data wpisu 24 sierpnia 1942 Rs. 667

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Spożywców „Postęp” w Dębnie, o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 10. I. członkowie zarządu Julian Połasz, Stanisław Zdziałarz. II. wykreślono Ignacego Jaźwę i Romana Górkę. Data wpisu 24 sierpnia 1942 r. Rs. 667a

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Spożywców „Współpraca” w Kańczudzie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian — postanawia wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 36. I. Członek zarządu Władysław Rzeszowski. II. wykreślono Józefa Ziębę. Data wpisu 24 sierpnia 1942 r. Rs. 667b

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Spożywców „Piaśń” w Pogwizdowie Starym o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 47. I. Członkowie zarządu: Jan Zięba, Antoni Czochara, Jan Zuba. II. wykreślono Stanisława Sałę, Józefa Zubę, Jakuba Drągę. Data wpisu 24 sierpnia 1942 r. Rs. 667c

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Rolniczo-Handlowej „Rolnik” w Borku Nowym o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 51. I. członkowie zarządu Marcin Gonek, Stanisław Kawa. II. wykreślono Tadeusza Trojanowskiego — Antoniego Wróbla. Data wpisu 24 sierpnia 1942 r. Rs. 667d

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Spożywców „Zgoda” w Hucisku o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 38. I. Członkowie zarządu Andrzej Czochara, Stanisław Kawa. II. wykreślono Jarosza Adama, Bazana Jana. Data wpisu 24 sierpnia 1942 r. Rs. 667e

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Spożywców „Jedność” w Hadlach Szklarskich o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian, postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 61. I. członek zarządu: Michał Chruszczyk. II. wykreślono Piotra Jamroza. Data wpisu 24 sierpnia 1942 r. Rs. 667f

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Kasy Stelczyka w Sokołowie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 79. I. członek zarządu Józef Ożóg, syn Jana. II. wykreślono Jana Ożoga. Data wpisu 24 sierpnia 1942 r. Rs. 667g

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Kasy Stelczyka w Chmielniku o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 109. I. członkowie zarządu: Józef Bialo, Michał Godek, Wojciech Kotulski, Wojciech Gil, Franciszek Panek. II. wykreślono ks. Stanisława Włodykę, Jana Rytyńskiego, Jana Kopra, Kazimierza Wołosana, Jana Tomczyka. Data wpisu 24 sierpnia 1942 r. Rs. 667h

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Spożywców „Postęp” w Trzebusce o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian, postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 122. I. wybrany członkiem zarządu Jan Słonina. II. wykreślono Adama Ciska. Data wpisu 24 sierpnia 1942 r. Rs. 667i

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Kasy Stelczyka w Kupnie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 221. I. wybrani członkowie zarządu: Antoni Dział, Michał Drożdż. II. wykreślono Ludwika Filipowicza. Data wpisu 24 sierpnia 1942 r. Sp. 667k

Sąd Okręgowy w Rzeszowie. Wydział I. Cywilny. Dnia 22 sierpnia 1942 r. Sygn. I. R. S. I. 64. Postanowienie. Dnia 22 sierpnia 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział I. Cywilny w sprawie rejestrowej Spółdzielni Mleczarskiej w Nienadówce w likwidacji — postanawia 1) odwołuje się Michała Ciska ze stanowiska likwidatora powyższej spółdzielni, 2) w jego miejsce mianuje

się likwidatorem powyższej spółdzielni Karola Robaka, kierownika szkoły w Nienadówce, a to na wniosek Związku Rewizyjnego Spółdzielni z 31. 7. 1942 r. Nr. 7066. Nowo mianowany likwidator winien w dniach 8 złożyć przyrzeczenie usłnie do protokołu, a następnie objąć obowiązki likwidatora. Rs. 677

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Kasy Stelczyka w Nienadówce o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany zarządu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni Numer rejestru I. 81. I. wybrany członkiem zarządu: Tomasz Ożóg, II. wykreślono Jana Ożoga. Data wpisu 11 września 1942 r. Rs. 677a

Sąd Okręgowy w Rzeszowie sprawa Spółdzielni Koszykarskiej w Gaci o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany zarządu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 40. I. Nr. kolejny wpisu 3. 5. I. Członek zarządu: Franciszek Stępek. II. wykreślono Tadeusza Dulibana. Data wpisu 11 września 1942 r. Rs. 693

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa spółdzielni Spożywców „Jednoczność” w Nienadówce o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian postanawia wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 142. I. Nr. kolejny wpisu 3. 5. I. wybrani członkowie zarządu Tadeusz Słowik — Jan Dobrzański. II. wykreślono Jakuba Biernata, Michała Motyla. Data wpisu 11 września 1942 r. Rs. 693a

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Spożywców „Jedność” w Słudzaninie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian — postanawia: wpisać do rejestru Spółdzielni numer rejestru IV. 45. I. Nr. kolejny wpisu 3. 5. I. Członek Zarządu Maria Cwikla. II. wykreślono Jana Kowala. Data wpisu 11 września 1942 r. Rs. 693b

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółdzielni Spożywców „Jedność” w Lipniku o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 105. I. Nr. kolejny wpisu 3. 5. I. wybrani członkowie zarządu: Andrzej Galej, Piotr Nowak, Józef Galej. II. wykreślono Józefa Pieroga, Floriana Stochmala, Józefa Kanuczaka. Data wpisu 11 września 1942 r. Rs. 693c

Rozwiązania i likwidacje spółdzielni

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Białej Podlaskiej z dnia 8. 6. 1942 Kasa Stelczyka, Spółdzielnia z odp. nieogr. w Janowie Podlaskim, pow. Biała Podlaska, została rozwiązana i jest w stanie likwidacji. Zatwierdził przez Sąd likwidatorzy Tarczyński Wacław, Żołyński Józef i Rogoński Andrzej wyzwyają, na podstawie art. 76 ustawy o spółdzielniach, wszystkich wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w terminie trzech miesięcy od daty trzeciego ogłoszenia pod adresem: Kasa Stelczyka w Janowie Podlaskim, poczta Janów Podlaski.” Sp. 654/Ogl. II

Mianowany postanowieniem Sądu Okręgowego w Zamościu jako rejestrowego z dn. 12 sierpnia 1942 r. Nr. RS. 288 likwidator „Kasy Nauczycielskiej” Spółd. z ogr. odp. w Zamościu, Stefan Sobczyk zam. w Zamościu wzywa wierzycieli wymienionej spółdzielni do zgłaszania swoich roszczeń w terminie ustawowym pod adresem: Stefan Sobczyk w Zamościu, ul. Lubelska 39. — Sp. 671/Ogl. II

Mianowany przez Sąd Okręgowy w Lublinie likwidator Spółdzielczego Stowarzyszenia Kominiarskiego z odpow. udziałami w Kraśniku w likwidacji do art. 76 ustawy o spółdzielniach, wzywa wierzycieli do zgłaszania swych roszczeń w terminie trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia, pod adresem: Kazimierz Krawiński, Lublin, Lubartowska 2. Sp. 683/Ogl. I.

Zawiadomienia o walnych zgromadzeniach

Słowarzyszenie Pożyczkowe „Wzajemna Pomoc” w Makowie, Spółdzielnia zarez. z nieogr. odpow. podaje do wiadomości, że Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków tejże Spółdzielni, odbędzie się w dniu 25 października 1942 r. o godz. 10-tej przedpoł. w biurze Spółdzielni z następującym porządkiem obrad: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia, 2. Odczytanie listu porewizyjnego, 3. Uchwalenie statutu wzorowego, 4. Wybór Rady Nadzorczej, 5. Uchwalenie wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej. W razie braku ustawowego kompletu, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie odbędzie się o godz. 11-tej przedpoł., bez względu na ilość obecnych członków z tym samym porządkiem obrad i w tym samym lokalu. Sp. 689.

Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia Oszczędności i Pożyczek w Pilźnie, odbędzie się dnia 25 października 1942 r. o godz. 13-tej, w lokalu Spółdzielni z następującym porządkiem obrad: 1. Zagajenie i wybór prezydium, 2. Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zgromadzenia, 3. Połączenie Spółdzielni z Kasą Stelczyka w Pilźnie i przyjęcie nowego statutu wzoru związkowego, 4. Wybór 9 członków Rady Nadzorczej, 5. Ustalenie wspólnego kierownictwa obu Spółdzielni do czasu nadejścia prawnej skuteczności połączenia, 6. Wolne wnioski. W razie braku kompletu członków Walne Zgromadzenie odbędzie się o godz. 14-tej w tym samym lokalu, z tym samym porządkiem obrad, którego uchwały będą ważne bez względu na ilość obecnych członków. Bilanse obu łączących się Spółdzielni są wyłożone do przeglądu członkom w okalu Spółdzielni. Sp. 698/Ogl. 1.

Bilanse

Bilans zamknięcia w dniu 31. XII. 1941 r. Towarzystwa Zaliczkowego w Krośnie. Stan czynny: 1) Kasa 1203,11, 2) lokaty i inne rki w bankach 12620,89, 3) K. K. S. Rzeszów 4601,00, 4) Koszta procesowe 2129,65, 5) Papiery wartościowe 2425,42, 6) Pożyczki zwykle 82646,90, 7) Pożyczki skonwertowane 69819,03, 8) Pożyczki w dochodzeniu 9655,00, 9) Ruchomości 522,00, 10) Nieruchomości 45 010,55, 11) Pożyczki i inne wierz. włąpl. 15 190,56, 12) Odsetki roku przyszl. 94,44, 13) Rach. różnych 1,00, 14) Zaliczki 590,00, 246509,55, 15) Depozyty i zastawy 42218,05, 16) Akcepty Banku Akceptacyjnego 24275,59, Suma 313003,19. Stan bierny: 1) Udziały 44027,28, 2) Fundusz zasobowy 33 924,41, 3) specjalny 1 000,00, 4) Rezerwa na pokrycie pap. wartości. 17 352,31, 5) Wkłady bezterm. 97 805,99, 6) Rachunki bież. K. K. O. m. Krosna 12 301,16, 7) Rki bież. Bank Spółdzielczy 3045,00, 8) Redyskonto weksli 11 025,00, 9) Redys. akceptów B. A. 24275,59, 10) Rki różnych 615,42, 11) Odsetki roku przyszłego 933,88, 12) Nadwyżka za rok 1941 203,51, Razem 246509,55, 13) Różni za depozyty i zastawy 42218,05, 14) Bank Akceptacyjny za Akcepty 24275,59, Suma 313003,19. Bilans Zamknięcia w dniu 31. XII. 1941 r. Banku Spółdzielczego. Stan czynny: 1) Kasa 1709,74, 2) Lokaty i inne rki w bankach 3045,00, 3) Papiery wart. i udz. własne 155,00, 4) Pożyczki zwykle 15 609,76, 5) Pożyczki skonwertowane 1822,00, 6) Pożyczki w dochodzeniu i protesty 2057,05, 7) Ruchomości 420,00, 8) P. K. O. 48,86, 9) Koszty procesowe 223,07, Razem 25090,48. Stan Bierny: 1) Udziały 8010,25, 2) Fundusz zasobowy 1727,60, 3) Wkłady Terminowe 11277,56, 4) Rachunki bieżące 238,87, 5) Redyskonto weksli 2412,00, 6) Odsetki roku przyszl. 224,10, 7) Nadwyżka 200,00, Razem 25090,48. Sp. 688.

Zaprawianie
nasion i
GERMISAN
to jedno
pojęcie!

Germisan uniwersalna zaprawa sucha
Germisan zaprawa mokra nasion

pewne w działaniu
proste w zastosowaniu
i ekonomiczne w użyciu.

Przy kaszlu
Syrup ze świeżego korzenia
ŻYWOKOSTU
Magistra GOBIECA
Do nabycia w aptekach

Bizuterio-Hurt
SZTUCZNA BIZUTERIA
ZABIA 9
WARSZAWA
TELEFON 279-89

UWAGA P. P. KUPCY!

CO TYDZIEŃ NOWOŚCI!

Bizuterii sztucznej Gablondzkiej i innej, zabawek, guzików, grzebień, szczotek do zębów itp. Artyk. perf.-kosmet. w największym wyborze i po najniższych cenach poleca:

DOM HANDLOWY IGNACY PORĘBIŃSKI, Warszawa

Wspólna 61 - 3, front, I p., tel. 876-57

Wysyłamy za zaliczeniem.

Przedśl. poszukiwani

Stałe korzyści zapewni Ci

zaprawianie wszystkich nasion preparatem **FUSARIOL**.
Dzięki niemu uzyskujesz zdrowe, odporne i wyższe plony.

Suche i mokre zaprawy FUSARIOL nadają się dla wszystkich zbóż.

Chemische Fabrik Marktedwitz Akt.-Ges. Marktedwitz/Bay.

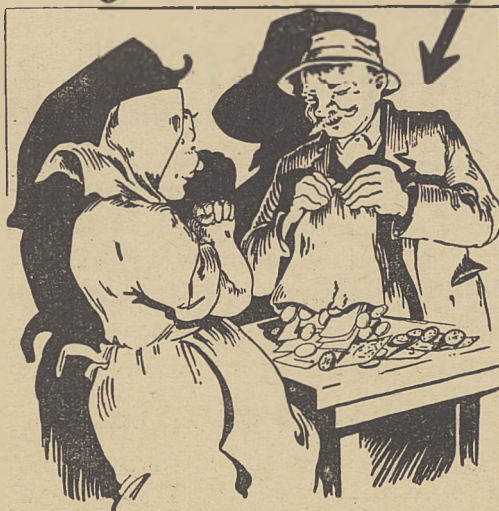
Istnieje od roku 1788.

WSZYSCY GRAMY W LOTTO LICZBOWE

Już od kilku miesięcy gra ludność Generalnego Gubernatorstwa, a zwłaszcza mieszkańcy większych miast, jak Krakowa, Warszawy, Lublina, Lwowa, Radomia, z zapałem i z wielkim zainteresowaniem w Lotto Liczbowe. Z zapałem i z nadzieją oczekują szerokie masy grających na wynik cięgnięcia w nadziei, że ta wpłacona stawka 1.— zł. przyniesie im setki a nawet tysiące złotych wygranych. W licznych Lotto-Kolekturach zjawiają się chętni ze wszystkich prawie warstw społecznych i stawiają na numery, które nieraz im się w snach objawiły, lub które wyczytali w sennikach.

Każdy grający otrzymuje jako potwierdzenie stawki (od 50 gr wzwyż) specjalne pokwitowanie (kupon), na podstawie którego wypłać się w razie wygranej wielokrotność stawki. Im większa stawka, tym wyższa wygrana; im

*Zaoszczędzony
jeden złoty!*

złotych) powtarzały się w ostatnich tygodniach często.

bardziej różnorodne rodzaje gry, tym pewniejsze i liczniejsze możliwości wygrania. Ponieważ Lotto-cięgnięcie odbywa się dwa razy w tygodniu (w Krakowie i w Warszawie), jest więc okazja do częstego grania i wygrywania.

Z pośród liczb od 1—90 wybiera się jedną liczbę, na którą stawia się stawkę. Grać można nie tylko na jedną, ale także na 2, 3, 4, lub 5 liczb (numerów).

Przy odgadnięciu jednego numeru wypłać się przy wygranej 10-krotną stawkę, 50-krotną stawkę wygrać można, jeżeli oprócz numeru odgadnie się i kolejność jego wylosowania.

Przy odgadnięciu 2 numerów wygrywa się 180-krotną stawkę — gdy zaś odgadnie się wszystkie trzy numery, wysokość wygranej wynosi 3.600-krotną stawkę.

Wysokie wygrane (w tym także powyżej 10 tysięcy

Bliższych informacji o umowach gry, wysokości stawek i planie gry udziela każda LOTTO-KOLEKTURA

HODOWLĘ RYB podnieść można tylko w racjonalnie założonych gospodarstwach rybnych,

Projekty stawów rybnych wykonuje fachowo i solidnie

SPÓŁDZIELNIA INŻYNIERSKO-MELIORACYJNA

we Lwowie, ul. Sakramentek 5, m. 9. złożona z inżynierów-hydraulików posiadających długoletnie doświadczenie w zakresie projektowania i budowy stawów. Obejmujemy techniczny nadzór przy budowie stawów. Wykonujemy również rekonstrukcje i naprawy wszelkich urządzeń stawowych. Udzielamy fachowych porad.

PIECE SZRAJBERA

Sp. z o. o.

WARSZAWA

FABRYKA: ul. Srebrna 16 + Tel. 5-36-86, 2-71-91
ul. Bracka 11 + Tel. 9-20-33

Korzystaj z książek

Biblioteki Rolniczej!!!

LAMPY KARBIDOWE, narzędzia rolnicze, worki,
galanteria, zapalniczki itp. poleca

Skład Fabryczny „TECHART”
Warszawa, Hoża 23

SZEWSKIE

i inne przybory rzemieślnicze
poleca

B/H. T. Osiński i F. Zazirski
Warszawa, Boduena 4, m. 3, tel. 508-14

HURT

DETAL

SPIESZ SIĘ ROLNIKU

i zamów

KALENDARZ ROLNICZY NA ROK 1943

Agrarverlag
Wydawnictwo Rolnicze
Krakau, Nürnbergstrasse 5a

Kalendarz ten czytuje **milionowa rzesza rolników**. Setkom tysięcy rodzin Kalendarz służył radą i pomocą w ciągu ostatnich 2 lat. Niechaj więc i w tym nowym 1943 roku nie zabraknie w Twym domu codziennego doradcy. Wypełnij zamówienie i prześlij na adres:

Tu odciąć!

Zamówienie

Niniejszym zamawiam w Wydawnictwie Roln., Krakau, Nürnbergstr. 5a, sztuk „Kalendarza Rolniczego” na rok 1943 w cenie zł. 4.— za sztukę. — Dostawa za pobraniem pocztowym.

Imię i nazwisko:

Miejscowość:

Ulica:

Pocztą:

Powiat:

Prosimy o wyraźne i czytelne pismo.

»SPOŁEM«

CENTRALA HANDLOWA SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Centrala w Krakowie: Dietla 23, Krupnicza 5

zaopatruje spółdzielnie za pośrednictwem swych oddziałów w artykuły spożywcze i gospodarstwa domowego

Delegatury Dystryktowe:

KRAKÓW

WARSZAWA

RADOM

LUBLIN

Oddziały i Składnice:

JAROSŁAW
JASŁO
KRAKÓW
KRCSNO
LEŻAJSK
MIECHÓW
MIELEC
NOWY SĄCZ
PRZEWORSK
PRZEMYSŁ
RZESZÓW
SANOK
TARNÓW

GARWOLIN
GROJEC
ŁÓWICZ
MIŃSK MAZOWIECKI
OSTRÓW MAZOWIECKA
PIASECZNO
SIEDLCE
SKIERNIEWICE
SOKOŁÓW PODLASKI
SOCHACZEW
WARSZAWA
WĘGRÓW
WŁOCHY

BUSKO
CHMIELNIK
CZĘSTOCHOWA
JĘDRZEJÓW
KIELCE
KOŃSKIE
OPOCZNO
OSTROWIEC
PIOTRKÓW
RADOMSKO
RADOM
STARACHOWICE
STOPNICA
TOMASZÓW MAZOWIECKI
WŁOSZCZOWA

BIAŁA PODLASKA
BIŁGORAJ
CHEŁM LUBELSKI
HRUBIESZÓW
KRASNYSTAW
KRAŚNIK
LUBARTÓW
LUBLIN
ŁUKÓW
PUŁAWY
TOMASZÓW LUBELSKI
WŁODAWA
ZAMOŚĆ

Zakłady wytwórcze:

BIAŁA PODLASKA

CZĘSTOCHOWA

DWIKOZY

KIELCE

SOKOŁÓW PODLASKI

WARSZAWA

ZAMOŚĆ

Zentrale Krakau: Kommissarische Leitung: Albrechtstrasse 5. · Telefon 123-24
Handelsabteilungen: Dietelring 21. · Telefon 12315-18

GENERALDIREKTION DER OSTBAHN KRAKAU

W młynku tłuczono

dawniej kawę, kiedy jeszcze nie było u nas młynków, w których miele się ją wygodnie i szybko. Dziś młynek jest wszędzie znany — i wszędzie znana jest domieszka z „Młynkiem”, która uszlachetnia smak, kolor i aromat każdej kawy.

Kto kupuje paczkę z młynkiem i napisem Doska Franck, ten się przekona, że i dziś jest w niej ten sam prawdziwy, wypróbowany przez cztery pokolenia

Franck

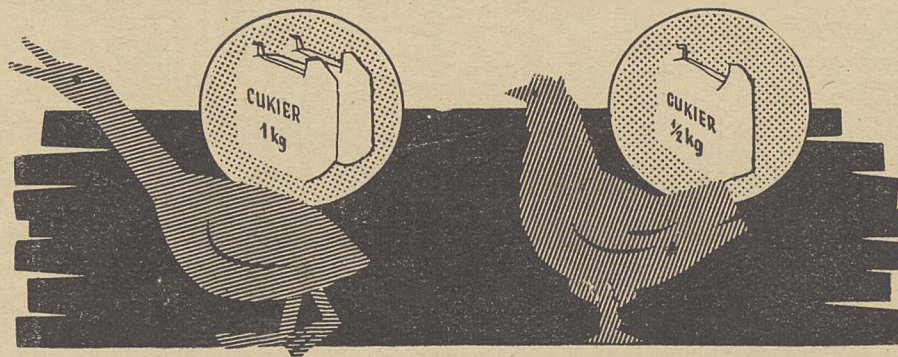

LANDWIRTSCHAFTLICHE ZENTRALSTELLE O LANDWIRTSCHAFTLICHE ZENTRALSTELLE O LANDWIRTSCHAFTLICHE ZENTRALSTELLE

LANDWIRTSCHAFTLICHE ZENTRALSTELLE

ZA DOSTARCZONY NASZYM PLACÓWKOM DRÓB OTRZYMUJE SIĘ
TOWARY PREMIOWE

**ZA 1 GĘŚ
DO 2 KG CUKRU**

**ZA 1 KURĘ
DO 1/2 KG CUKRU**

LANDWIRTSCHAFTLICHE ZENTRALSTELLE O LANDWIRTSCHAFTLICHE ZENTRALSTELLE O LANDWIRTSCHAFTLICHE ZENTRALSTELLE